

SVĚTLO



TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

27.-28. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

48 Kč • 2,20 €

6. ČERVENCE / 13. ČERVENCE 2025

Z obsahu:

**Bůh si nevytváří žebříčky,
ale plně dává sám sebe**
Katecheze papeže
Lva XIV. při generální
audienci 4. června 2025,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatý Edgar Mírumilovný
Libor Rösner
- strana 4 -

Základy spirituality v kostce
Petr Jílek GCLJ, KMLJ
- strana 6 -

Svatý Benedikt - muž Boží
- strana 8 -

**O životě, který je
nedotknutelné dobro**
Z encykliky Jana Pavla II.
- strana 10 -

**Blahoslavený Heřman
Stěpieň**
Libor Rösner
- strana 14 -

**K dokončení výzdoby
pražského Mariánského
sloupu**
- strana 18 -

**Wanda Póltawska -
zázračně zachráněná,
zachraňovala druhé**
P. Marcin Węclawski
- strana 20 -

**Chléb svaté Zity
(29 - dokončení)**
Silvia Koscelanská
- strana 24 -



Sv. Benedikt z Nursie, freska od Fra Angelica, kostel San Marco, Florencie

Bůh si nevytváří žebříčky, ale plně dává sám sebe

Katecheze papeže Lva XIV. při generální audienci 4. června 2025, náměstí Sv. Petra v Římě

Mt 20,1-7

Drazí bratři a sestry, ještě jednou bych se rád zastavil u jednoho Ježíšova podobenství. Také tentokrát se jedná o vyprávění, které sytí naši naději. Někdy totiž máme dojem, že nedokážeme najít smysl svého života. Cítíme se zbytečně, nedostatečně – stejně jako dělníci, kteří stojí na tržním náměstí a čekají, že si je někdo najme na práci. Mnohdy však čas

míjí, život plyne a my nepocítujeme, že by nás někdo uznával nebo si nás vážil. Možná jsme se nedostavili včas a jini nás předešli, anebo nás různé starosti zdržely někde jinde.

Tržní náměstí je metafora, která je velice vhodná i pro naši dobu, protože trh je místem, kde se obchoduje, kde se bohužel kupují a prodávají také city a důstojnost, a to ve snaze něco na nich vydělat. Když člověk nevnímá, že si jej někdo cení a uznává, hrozí mu, že sám sebe

prodá pod cenou prvním nabízejícímu. Bůh nám ovšem připomíná, že náš život má cenu, a touží po tom, aby nám to pomohl objevit.

Také v podobenství, které dnes vykládáme, spatřujeme dělníky, kteří čekají, až si je někdo najme na denní práci. Jsme ve dvacáté kapitole Matoušova evangelia a rovněž zde nacházíme jednu postavu, která se vyznačuje nezvyklým chováním, což překvapuje a zaráží. Je to majitel

Pokračování na str. 5

Editorial

Také pro nás platí Mojžíšova slova: „Vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, a poslouchal ho a přimkl se k němu. Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů.“ (Dt 30,19–20) Zatímco izraelský národ měl za sebou po vyjití z Egypta čtyřicet let putování pouští, my, katoličtí křesťané máme dokonce dva tisíce let od Ježíšovy výkupné smrti na kříži – jsme tedy dějinami dostatečně poučení. Víme, že Izraelité si vybrali Hospodina... Koho, nebo co si vybíráme ve svém životě my? Opravdu vždy a všude našeho Spasitele? Anebo jsme někdy své víře nevěrní a raději svůj pohled od Krista odvracíme? Situace, kdy tak jednáme, mohou být různé, a snad si svůj postoj ani neuvědomujeme...

Konkrétně může jít překvapivě nikoliv o to učinit něco špatného, hříšného, ale paradoxně o nicnedělání. Kupříkladu v záležitostech na obranu lidského života od početí dítěte až po okamžik smrti. Přitom žijeme v době, kterou lze charakterizovat „kulturou smrti“, jak o tom již před 30 let hovořil Jan Pavel II. ve své encyklice *Evangelium vitae*. (str. 10–12) Nejenže tento dokument má stále velice aktuální obsah i dnes, ale zároveň podněcuje svědomí ke zpytování, do jaké míry vnímáme závažnost situace a zda můžeme dělat více pro obranu lidského života. Vědět o problému a nedělat nic nebo méně, než bych mohl – tím se vlastně odvracíme od Boha, který chce naši pl-

nou spolupráci v rámci možností. Ať už jde „jen“ o modlitbu, anebo o účast na nějaké akci, veřejné vyjádření se ve prospěch lidského života apod. Jak jistě tušíme, jde jen o jeden příklad, neboť realita nicnedělání a jeho důsledky ovlivňující více či méně lidské společenství zasahují do všech myslitelných oblastí našeho života, žádnou nevyjímaje.

Pokud jsme zaslechli a přijali Boží povolání, mohli bychom snad mít obavy, že nám při angažovanosti v daném problému hrozí nějaké nebezpečí – ztráta společenského kreditu, zaměstnání... Nepřemýšlejme o tom. Jde přece o věc Boží a nevystupujeme tedy svým, ale jeho jménem. (str. 3) Navíc musíme počítat s tím, že ne každý člověk je schopen přijmout Kristův pokoj, o němž čteme v dnešním evangeliu. (str. 3–4) To už je pak osobní záležitost mezi ním a Bohem. A nechtějme se stát soudci – to přináleží jedině Pánu, jehož myšlení je naprosto odlišné od našeho, jak to zřetelně vidíme na podobenství o služebnících poslední hodiny, kteří obdrží na konci dne za svou práci „spravedlivou mzdu“ – jeden denár, stejně jako ti, kteří pracovali od rána. Papež Lev XIV. nám ve své katechezi vysvětluje, že totiž pro Boha je spravedlivé, aby se každému dostávalo to, co je pro jeho život nezbytné, co odpovídá důstojnos-

ti člověka. (str. 2 a 5) My bychom možná spíše pomysleli na to, že jde o nespravedlivou odměnu, neboť je přece rozdíl v množství vykonané práce ranních dělníků a těch jednohodinových. Rozdíl v tom je, nikoliv však v odměně – ta je stejná pro všechny. Tak je to i v našem duchovním životě a ve vztahu k Trojedinému Bohu: i když ho každý miluje jinak intenzivně a lidsky měřená velikost skutků vykonaných ve víře je odlišná, všichni svou pozemskou pouti směřujeme k jedinému cíli – do nebeského království.

Máme-li pocit, že nás Pán volá k něčemu většímu, mohou naše obavy z tíže a vážnosti úkolu vést ke snaze vyhnout se mu „objektivním“ vyhodnocením situace – nemám čas. Jestliže nás však opravdu volá Pán, pak ovšem platí to, co řekl sv. Jan Pavel II. Wandě Połtawské (str. 20–22): „Ale jestli Pán Ježíš zve, tak dá sílu i čas.“ Zvláště pak, volá-li nás k hlubšímu vztahu k němu, k častější modlitbě, ke skutkům bliženské lásky... To by mohlo být jedno z témat k zamyšlení o letošních letních dnech volna: Slyším ve svém životě Boží volání? Jak na něj odpovídám? Je něco, na co „nemám čas“, ale přitom pocítuji, že Bůh to po mně chce? Co s tím udělám? (str. 15–17)

Toto pravidelné dvojčíslo Světla nabízí podstatně více námětů k zamyšlení. Není možné vše obsáhnout na pár řádcích. Čtěme a nechejme se tedy vést Duchem Svatým a Pannou Marií...

Daniel Dehner

Dnes připravil Ježíš pro své učedníky obzvláště důležitou lekci. Neměl bys na ní scházet. Pán shromažďuje kolem sebe ty, kteří jsou ochotni vstoupit do jeho školy praktického apoštolátu. Vybral si jich několik desítek, ale prohlašuje, že je to málo. Jeho žeň potřebuje mnoho dělých rukou. Připoj se k jeho posluchačům. I kdyby tě neposlal s ostatními *do každého města a místa*, potřebuješ vědět, o jaké *dělníky* máš prosit a jak je máš přijímat ve svém domě. Pros Ducha Svatého, abys nepřeslechl jeho hlas a poznal, kde je tvoje místo.

Ježíš se netají tím, že jeho poslání je obtížné a náročné. Představa, že tě budou ve světě čekat s otevřenou náručí, je mylná. Prostředí, kam máš vstoupit, je svým dosavadním postojem nepřátelské. Pán tě výslovně upozorňuje, abys nespolehl na množství slov a snahu vmluvit se do lidské přízně. Tvým úkolem není uzavřít za cenu ústupků falešný mír mezi ovce a vlky, nýbrž předávat pravý *Kristův pokoj* těm, kteří jsou pro něj otevření.

Ale Ježíš žádá, abys i mezi *vlky* vstoupil jako *ovce*. Jak si má počínat ovce mezi šelmami? Není to riskantní? Zapomeň na to, kdo jsi a čím by ses sám vybavil a zabezpečil. Můžeš se toho odvážit tehdy, když půjdeš s vědomím, kdo tě posílá. Nepřemýšlej o tom, zda ti nehrozí nějaké nebezpečí. Nebudeš přece vystupovat svým jménem. Jdeš do míst, *kam chce přijít sám Ježíš*, a Ježíš se chystá právě k těm, kteří ho nejvíce potřebují. Tím, že poslechněš a *půjdeš*, stáváš se součástí velkého Božího plánu: *Hospodinova ruka se na tobě ukáže*. Ten, který chce na zem *přivalit blaho jako řeku*, postará se, aby nikde, kde on potřebuje tebe, ani tobě nechybělo to, co pro své poslání potřebuješ. Být Ježíšovým apoštolem není jako nějaké zaměstnání pro obživu. Máš mít před očima jedinou starost: předávat *Kristův pokoj* a ohlašovat třeba do omrzení, že se *přiblížilo Boží království*.

Musíš počítat s tím, že potkáš i takové, *na kterých Kristův pokoj nemůže spočinout*. Jde o setkání dvou protichůdných světů, mezi kterými není možná shoda. Nejsi kompetentní vybírat si z Ježíšova poselství jen to, co se ti zdá pro všechny přijatelné. Jsi poslán mezi vlky, abys jim přinesl celého a nezkresleného Kris-

Následování Pána

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

***Radujte se, že vaše jména
jsou zapsána v nebi.***

ta, a nikoli aby sis sám odnesl jejich ducha. Pán výslovně požaduje, aby z tvého jednání bylo všem jasné, že se způsobem života tohoto světa nemáš nic společného, naopak máš dbát, aby na tobě z jeho ducha pranic neulpělo. Celá tvá *chlouba je pouze v kříži našeho Pána*. *Svět pro tebe musí být ukřižován, stejně jako ty světu*. Těm, kteří tě odmítnou, protože jsi celý Kristův, musí být jednoznačně sděleno, že jsou na scestí a vystavují se velkému nebezpečí.

Pán tě také posílá do míst, kde srdce hladovějí a čekají na Boží dar. Kolik jich je? Tisíc, sto, dvacet, nebo jen jedno? To není tvoje starost. Nevymýšlej si, jak na ně vyvrát. Bude-li toho zapotřebí a dáš se Pánu celý k dispozici tak, abys mu nepřekážel svou ješitností a pýchou, může tě využít i k tomu, čemu se říká zázrak.

Největší zázraky se odehrávají v srdcích osvobozených z moci *démonů, kteří se musí podrobit* nikoliv tobě, ani tvému slovu, ale jedině *Ježíšovu jménu*. I ty vděčíš jemu za to, že jsi jeho. Čím sis zasloužil, že k tobě přišel kdysi jeho posel a našel tvoje dveře otevřené? Není taková milost dostatečným důvodem, aby ses pro jeho království beze zbytku rozdal? Skutečnost, že můžeš mít nyní i jednou na věčnosti místo po jeho boku, je důvodem k tak veliké radosti, že nepotřebuješ, abys ji hledal někde jinde, dokonce ani v tom, že budeš počítat své úspěchy, jak se ti daří *přemáhat všechnu moc nepřitele*.

A proto se srdcem naplněným milostí jdi beze strachu mezi vlky a vyprávěj jim o té radosti, která tě potkala tak nezaslouženě: *Pojďte a pozorujte Boží skutky, chci vám vyprávět, co Pán prokázal mé duši. Neodmítl mou prosbu a neodňal mi svoji lásku.*⁽¹⁾ Ať z tvých úst přetéká, čeho je tvé srdce plno. Je tomu doopravdy tak a bude tomu tak, i kdyby se ti třeba všichni vysmáli. Již jenom to, že máš důvod a také odvalu, abys radostně chválil Pána, je jasným dokladem, že Boží krá-

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 66,10–14c

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním všichni, kdo ho milujete, radujte se s ním, radujte se všichni, kdo nad ním nařikáte, abyste sáli do sytosti z prsu, který utěšuje, abyste srkali s rozkoší ze zdroje jeho slávy. Neboť tak praví Hospodin: „Hle, přivalím na něj blaho jako řeku, jako rozvodněný potok slávu národů. Jeho kojence ponesou na zádech a na klíně je budou laskat. Jako matka utěšuje svého syna, tak já vás potěším, v Jeruzalémě naleznete útěchu. Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje, jako tráva vypučí vaše kosti. Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících.“

2. čtení – Gal 6,14–18

Bratři! Ať je daleko ode mne, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mne ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřízanost, ale nové stvoření. A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na (pravé) Boží Izraelity. A pro budoucnost ať mě už nikdo (s těmi věcmi) neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi. Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, bratři! Amen.

Evangelium – Lk 10,1–12.17–20

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky.

Dokončení na str. 4

lovství se přiblížilo. Kdo by se bál? Kdyby tě za to třeba ukamenovali, půjdeš na místo pro tebe připravené, kde je už nyní *zapsáno tvoje jméno*.

Pane, *jak úžasná jsou tvoje díla! Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, nechť oslavuje tvé svaté jméno!*⁽²⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Ž 66,5.16.20; ⁽²⁾ srov. Ž 66,3.4.

Svatý Edgar Mírumilovný

Velká postava raného údobí Anglie – on z trůnu jednak zavedl řadu reforem, jednak postavil na nohy anglické mnišství. Edgarův život poznamenalo i citelné vybočení z cesty ke svatosti, avšak návrat na ni a celkové nastavení zapříčinily, že jej dnes uctíváme jako svatého.

Narodil se roku 943 jako druhorozený syn anglického krále Edmunda I. Matka, sv. Elgifa, zemřela rok po jeho narození, otec ji následoval na věčnost za další dva roky. Padl v potyčce se zlodějem jménem Leofa, jehož vykázal z hostiny, kterou pořádal. Leofa neuposlechl, Edmund se jej pokusil vykázat z hodovní síně osobně, avšak Leofa vytáhl nečekaně dýku a probodl ho dříve, než stačili muži z královny družiny zasáhnout. Ti pak v návalu vzteku rozsekali vraha na kusy.

Oba osířelí kralevice, Edgar i starší Edwy či též Edwig, byli vychováváni Atelstanem, prvním dvořanem na Edmundově dvoře, přezdívaným díky svému vlivu *Půlkrál*, a jeho choti Elfwynnou. Vzdělávání se ujala neméně význačná osobnost královského dvora, biskup Etelwold. Vládu zatím spravoval jejich strýc Edred, a síce až do roku 955, kdy podlehl dlouhodobým potížím se zaživacím ústrojím. Jeho synovci si mezi sebou vládu rozdělili – mladšímu Edgarovi připadly Mercie a jí podléhající Northumbrie, staršímu Edwimu Kent a Wessex.

Edwy byl dosti konfliktní a nevyvážená osobnost, rozkmotřil se s kdekým. Biskup Dunstan (pozdější světec) dokonce, aby si zachránil život, musel uprchnout ze země, protože stejně jako kdysi sv. Jan Křtitel otevřeně kritizoval Edwyho konubinát se jmenovkyní jeho matky Elgifou a mladý král mu kvůli tomu „šel po krku“. Rovněž některé z řad místní aristokracie poslal Edwy do vyhnanství. Ti zbylí se proti němu spikli a v bitvě u Gloucesteru ho roku 958 porazili. Edwy sice bitvu přežil, nicméně několik měsíců poté (v říjnu roku 959) zemřel, přičemž poslední měsíce svého života se vzpamatoval a panoval přece jen moudřeji.

Vládu nad Wessexem převzal Edgar, a tím se stal prakticky králem znovusjednocené Anglie. Časem se mu podřídili i vládci ostatních menších království na Ostrovech včetně panovníka skotského. Edgar byl ještě mladíček, avšak vydobyl si respekt svým uvážlivým vystupováním a schopností dát na rady zkušenějších.

Jedním z prvních Edgarových kroků bylo povolání zpět biskupa Dunstana a svěřit mu londýnskou a později worcesterskou



Frontispis Winchesterské nové minsterské listiny z roku 966, jediné iluminované listiny a jediného rukopisu psaného výhradně zlatem, který se dochoval z anglosaské Anglie. Po boku Edgara stojí Panna Maria a svatý Petr, jenž nabízí listinu Kristu, který sedí na trůně nad ním a je obklopen čtyřmi okřídlenými anděly.

diecézi. Když posléze umřel canterburský arcibiskup Odo, jmenoval Dunstana jeho nástupcem v možná nejdůležitější diecézi v zemi. Spolupráce koruny a mitry nesla výtečné ovoce.

Edgarovi byly Atelstanem a Etelvol-dem, horlivými příznivci mnišství, vštípeny tytéž sympatie, a poněvadž arcibiskup Dunstan byl podobného smýšlení, mohl začít mnišský život na Ostrovech velice rychle povstávat z popela. V té době už do Anglie pronikaly první myšlenky epochální klášterní reformy z francouzského Cluny a jak Edgar, tak Dunstan se je snažili nařízením shůry zavádět ve své zemi. Edgar též znovu stavěl kláštery pobožené dánskými nájezdníky a vůbec všemožně podporoval církev, ježto si až moc dobře uvědomoval, že bez ní, bez této nositelky vzdělanosti, kultury a vědění, je zhola nemožné, aby jeho království vzkvétalo. Pomíjím přitom samozřejmou skutečnost, že jako věřící muž v ní viděl Kristovu nevěstu. Monastická reforma nabyla brzy takových rozměrů, že mohl posílat misionáře do skandinávských zemí. Usiloval o to, aby i jeho poddaní vyznávali pravou víru.

To mu ale nebránilo v napodobení svého bratra Edwyho – pořídil si milenku jménem Wulfthryda. Arcibiskup Dunstan Edgara nepřestával vyzývat k jejímu za-

Liturgická čtení – dokončení ze str. 3

Nenoste měsec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejдете do domu, napřed řekněte: »Pokoje tomuto domu!« Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: »Přiblížilo se k vám Boží království!« Když přijдете do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: »I ten prach, kte-

rý se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu stršásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!« Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ Dvaasedesát (učedníků) se vrátilo a s radostí řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štirý a (přemáhat) všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Bůh si nevytváří žebříčky, ale plně dává sám sebe

– dokončení katecheze papeže Lva XIV. ze str. 2

vinice, který sám přichází na trh, aby vyhledal své dělníky. Patrně s nimi chce navázat osobní vztah.

Jak jsem uvedl, jedná se o podobenství, které dodává naději, protože vypráví o tom, že onen majitel vinice vícekrát přichází na trh, aby hledal lidi, kteří čekají na to, že svému životu propůjčí nějaký smysl. Hospodář vychází za úsvitu a potom se vrací každé tři hodiny, aby hledal dělníky, které by poslal na svou vinici. Za takového rytmu by nemělo smysl, aby vyšel ještě po třetí hodině odpolední, protože pracovní den končil v šest hodin večer.

Tento neúnavný hospodář, který si za každou cenu přeje zhodnotit život každého z nás, však vychází také v pět hodin. Dělníci, kteří ještě zůstali na tržním náměstí, už pravděpodobně pozbyli veškeré naděje. Domnívali se, že onen den vyšel naprázdno, avšak objevil se někdo, kdo v ně ještě věřil. Jaký smysl má najímat dělníky pouze na poslední hodinu pracovního dne? Jaký smysl má nastoupit do práce na jedinou hodinu? Třebaže se nám zdá, že toho v životě můžeme vykonat jen málo, vždy to má cenu. Pokud zde existuje možnost, jak najít smysl, neboť Bůh miluje náš život.

V tomto tedy spočívá původnost onoho majitele vinice, která vychází najevo na sklonku dne, v okamžiku výplaty. Hospodář se domluvil s dělníky, kteří šli pracovat na vinici časně zrána, na jednom denáru za den, což byla běžná výplata za celodenní práci. Dalším dělníkům říká, že jim vyplatí to, co bude spravedlivé. Právě zde nás toto podobenství provokuje: Co to znamená, „spravedlivé“? Pro majitele vinice, tedy pro Boha, je spravedlivé, aby se každému dostávalo to, co je pro život nezbytné. Povolal osobně dělníky, zná jejich důstojnost a na jejím základě si jim přeje zaplatit. Dává proto všem jeden denár.

Příběh vypovídá o tom, že dělníci, kteří byli najati od první hodiny, prožívají zklamání. Nedokáží rozpoznat krásu v gestu hospodáře, který nebyl nespravedlivý, ale jednoduše byl velkorysý, nehleděl pouze na zásluhy, ale také na potřeby. Bůh chce všem dát své království, tedy plný, věčný a šťastný život. Totéž činí Ježíš s námi: nesestavuje nějaké žebříčky, ale cele dává sám sebe tomu, kdo mu otevře srdce.

Dnešního křesťana by se ve světle tohoto podobenství mohlo zmocnit pokušení, které by jej navedlo na myšlenku:

hodná absencí vnitřní i vnější opozice vůči jeho autoritě. Po dlouhých letech nepřetržitých krvavých střetů s vnějšími i vnitřními nepřáteli se mír na Ostrovech skutečně uhostil. Zbraně „rezavěly“ nečinností a vybudovaná silná armáda skýtala dostatečnou záruku respektu nepříteli; k tomu výrazně dopomáhala na svou dobu obrovská flotila tří tisíc lodí střežících břehy Albionu. O to více se mohl král sjednocené Anglie soustředit na chod svého království.

Provedl několik důležitých státních reforem, zaváděl do veřejného života jednotný právní systém, jehož dodržování přísně vyžadoval. Usiloval o standardizaci měr a vah a předepisoval používání stejné měny v celém království. Vylepšil i finanční kondici anglosaské monarchie, která skutečně zažívala zlatou éru, jak se Edgarovo panování někdy označuje. Po jeho smrti,



„Proč začít ihned pracovat? Pokud bude výdělek stejný, proč pracovat víc?“ Na takové pochybnosti sv. Augustin odpovídal takto: „Proč tedy meškáš v následování toho, kdo tě volá, jestliže jsi si jist odměnou, ale nejistý dnem? Dbej, abys kvůli svému otálení nepřipravil sám sebe o to, co ti dá na základě svého příslibu.“ (*Promluva* 87, 6,8)

Zvláště mladým lidem bych rád řekl, aby nečekali, ale s nadšením odpověděli Bohu, který je volá, aby pracovali na jeho vinici. Neodkládej tuto odpověď, vyhrň si rukávy, protože Bůh je velkorysý a nezklame tě! Při práci na jeho vinici najdeš ve svém nitru odpověď na onu hlubokou otázku, kterou v něm nosíš a která zní: Jaký smysl má můj život?

Drazí bratři a sestry, neklesejme na mysl. Také v temných životních chvílích, když čas míjí, aniž by přinesl odpovědi, které hledáme, prosme Boha, aby ještě jednou vyšel a dorazil až tam, kde na něj čekáme. Pán je velkorysý a brzy přijde!

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

puzení, odpíral ho kvůli tomuto nemravnému způsobu života pomazat na krále, dokonce mu celých sedm let nedovolil nosit královskou korunu. Wulfthryda Edgaroví porodila dceru Editu, pozdější svätici, nicméně neprovdala se za něj poté, co poprvé ovdověl, namísto toho raději vstoupila do kláštera, byť patrně nesložila sliby. Až potom ho Dunstan pomazal v katedrále na krále. Zvláštností této slavnosti je, že arcibiskupem Dunstanem navržený slavnostní obřad korunovace se stal základem tohoto aktu až do dnešních dní. Pomazání nebylo jen okrajovou ceremonií doplňující korunovaci, jen „aby se neřeklo“, díky němu v očích svých současníků získal panovník i věroučný aspekt své vlády, potvrzený samotným Králem králů.

Edgar usiloval o mír ve své zemi. Ne nadarmo nosí přídomek Mírumilovný či Mírotvůrce – Edgarova vláda je pozoru-

jež nastala 8. července 975, se dostala země do totálního chaosu. Rozhořel se spor mezi dvěma jeho syny – Ethelherdem a sv. Eduardem II., o němž si něco povíme jindy.

Edgarova dlouholetá eskapáda s milenkou nebránila kronikáři Williamovi z Malmesbury na jeho konto napsat: „*Nic nemohlo být svatějšího než jeho život, chvályhodnějšího než jeho spravedlnost; sporadické slabosti výrazně přebílo bohatství jeho ctností: člověka, jenž díky své kromobyčejné chabrosti a oslňujícímu jednání, jakož i díky nárůstu počtu služebníků Božích pozvedl svou zemi na úžasnou úroveň. Po jeho skonu se rozvoj království a naděje Angličanů zastavily.*“

Ona eskapáda nebránila ani církvi vnímat Edgarův život podobně jako William z Malmesbury a nedlouho poté, co vydechl naposledy, ho prohlásila za svätého.

Základy spirituality v kostce

Kristu se máme přibližovat zejména častější účastí na mši svaté a pravidelnou zpovědí, spíše dříve než jednou za dva měsíce. Pro většinu křesťanů by další postup neměl být problém.

Při zpovědi se jedná o naše rozhodnutí více se obrátit k Bohu tak, abychom se mu líbili. Jedná se o potlačení i lehkých hříchů ve vazbě na přeměrování našeho původního animálního zaměření. Původně to bylo na moc, peníze a světské požitky, ale nově na službu Bohu a neměli bychom již dále otročit světu. Byli jsme stvořeni, aby celý vesmír byl pro nás a zároveň abychom byli pro Boha, tj. abychom ho chválili, jemu děkovali, sloužili, a tak nabyli spasitelné svobody „dítek Božích“. Vláda tohoto světa vyrůstá a opírá se o necnné bohatství. O tom se Ježíš vyslovil velmi výstražně (srov. Lk 6,24–25). Sám se veškeré slávy vzdal a narodil se v nuzných podmínkách. Vše máme od Boha a naše majetkové poměry máme porovnávat se Svatou rodinou sv. Josefa, která patřila do tehdejší střední společenské skupiny.

Zachování věrnosti a důvěry je důvěra v Boží věrnost. Věrnost má vazbu na naději a nejvznešenějším objektem oddanosti je sám Bůh. Láska má být plná toho, koho milujeme. Důvodem důvěry je tak věrnost Boží lásky.

Prostředky důvěry jsou: čistota svědomí, otevřenost srdce a modlitba; **překážkami** pak: opovázlivost, malomyslnost, úzkostlivost a duchovní lenost. Důležitá je modlitba, meditace a svátosti a vhodná je četba, zejména Pisma. Tímto směrem máme zapojit naši paměť, rozum i vůli. Důležité je naše uvědomění si mohutností, kterými je třeba milovat Boha. Svatý František z Assisi uváděl nejprve sedm známých z latinské Bible: srdce, duše, duch, síla, moc, síly ducha a těla. To mu však nestačilo a připojil dalších pět dalších: náklonnosti, žádosti, hlubiny srdce, touhy a vůle (NpŘ23-FP69). Doporučuje se, abychom každý den tomu věnovali minimálně 10 až 20 minut.

Během denní činnosti si máme uvědomit, že jsme správci poskytnutých Božích

milostí, které máme správně využívat v čase, který je Božím darem. Všechny volné chvíle máme dle našich schopností naplnit chválením Boží velebnosti a darů, modlitbou. Jsme sice hříšníci, ale jako církev jsme součástí mystického těla Krista, které má na pomoc všechny andělské kůry. Vedoucí roli má Panna Maria a oživovací sílu Duch Svatý. V meditaci pak procházíme tímto Božím chrámem s představou poněkud již uklizené naší duše pro lepší přijetí Božích milostí. Vhodné je umenšovat se pro uvolnění prostoru pro Krista v Duchu Svatém, a to dáváním a naopak přijímáním různých i charitativních úkolů. Úspěch máme přičítat Boží milosti, nikoliv sobě. Současně se máme izolovat od našich poklesků, které máme předat Bohu. Důležité je naše počáteční ztišení, které Bůh pak může naplnit přívalem své milosti, tj. uvědomit si přítomnost Boží. Překonáváme tak nepokojné vnější i vnitřní prostředí. Dohledáváme svůj kříž, pod kterým můžeme nacházet i Pannu Marii. Svůj kříž můžeme pozorovat i ve světle kříže našeho Pána a v jeho odraženém světle můžeme v tichu vidět i jeho okolí. Je to hledání Boží tváře a úsilí o vnoření se do Boží přítomnosti. Některé spirituality doporučují naše současné oslovení anděla strážného, našich svatých patronů i Panny Marie. V tomto případě pak v modlitbě nemluvíme s Bohem pouze sami.

Velmi vhodné jsou stělné modlitby nejen během celého dne, ale i během chvilkových probuzení během noci. Večer máme sice přání, aby v noci naše srdce bdělo s Pánem, ale víme, s jakým je to většinou výsledkem. Tak si však více uvědomujeme závislost na Boží milosti. Během dne je velmi důležité zůstat našemu Pánu za všech okolností věrný a stále žít v jeho přítomnosti, což se má stát trvalým stavem našeho srdce. Tato bdělost vyžaduje nedůvěru v sebe, ale důvěru v Pána. V této záležitosti možno citovat např. františkány – 2 Celano, 134 a:

Kvůli těm věcem, které dokáže i hříšník, nesmí si nikdo lichotit. Hříšník se dovede postit, modlit se, plakat, vlastní tělo trestat, ale nedovede zůstat svému Pánu

věrný. Františkány upozorňují na nutnost vnitřní i vnější radosti, která se má stále udržovat zbožnou modlitbou a dobrými skutky. Pak účinně chrání i před útoky zla.

Zrcadlo spravedlnosti, 95 c: *Duchovní radost pochází z čistého srdce a neustálé modlitby. Snažte se o to, abyste si zachovali tyto dvě ctnosti. Abyste cítili radost, kterou tak rád toužím vidět na sobě i na vás, a měli ji uvnitř i navenek. Tak povzbudíte bližní a zaženete nepřítel. Jemu a jeho údům patří smutek, ale nám neustále veselí a radost v Pánu.*

Pastýř z Hernesau, 2. století: *„Oblékní se v radost, která se Bohu vždy líbí a je mu příjemná. Radostný člověk činí dobro, myslí na to, co je dobré, a pohrdá smutkem. Smutný člověk vždy působí zlo ... protože se nemodlí a nechválí Boha ... Osvobod se od zla smutku a budeš žít pro Boha. Všichni, kteří odhodí smutek a ozdobi se radostí, budou žít pro Boha.“* Zkroušenost duše pak můžeme řešit i pokorou před Bohem a bolest ztotožněním se s křížem našeho Pána.

Ve zpytování svědomí je důležité uvědomit si své hlavní chyby. Často to bývá sklon, který bychom v sobě nejméně hledali. Spíše lze vidět to, co z hlavních chyb vyrůstá, než je. Najít je můžeme podle toho, co nás nejvíce vzrušuje, nebo co neradi konáme. V lidském srdci stále zůstávají hluboké sklony a návyky k bývalým hříchům, a proto se snažíme zbavovat se špatných vzpomínek. Pokud vzpomínáme na minulá zla, pak toto hnutí mysli není dobré a máme se ho vyvarovat. Obdobně máme dbát na to, abychom svoji mysl nezatěžovali novými špatnými informacemi. Paměť máme naplňovat užitečnými představami a duchovními vzpomínkami. Pokání měníme v kajicnost, ale také v radost nad vyspělými živými křesťany a těmi, kteří v Božím přátelství již odešli na věčnost. Problém je v pozemských statcích, které mají na nás velké nároky a někdy svým zmateným vlivem nás mohou dokonce pohltit a můžeme se stát jejich sluhou.

Jsou různé způsoby, jak postupovat, např. sulpiciánská metoda má teologicko-asketické prvky tzv. „francouzské školy“. Na rozdíl od jiných spiritualit zahrnuje účast Panny Marie i našich andělů. K žákům patřil sv. Vincenc de Paul a kromě

dalších si ji oblíbil i papež Jan Pavel II. Vztah k Ježíši Kristu je zde spojen se vztahem k Panně Marii, tj. Matce Vykupitele a Matce církve. Dají se vhodně doplnit svatými, případně dle liturgického období, nebo dle osobního zaměření i rozhodnutí. Rovněž sv. Ignác doporučoval, aby se naše rozjímání nekonalo pouze v našem osobním setkání s Bohem, ale i v přítomnosti andělů a svatých. Vhodné jsou výše doporučené modlitby, výňatky z Písma, výroky odborníků a svatých. Byla by to inspirace i pro dlouhodobý plán meditací.

Největším nepřítelem vnitřní modlitby není nedostatek času, ale naše vůle. To pramení z nedostatku naší víry v současnou přítomnost Boha v našem přítomném čase a nedocení této hodnoty. Je to také nedostatek naší vděčnosti, pokory, čistoty a rovněž naše malá sebedůvěra i nedůvěra v Boží prostředí. Bůh však netrpělivě očekává návrat svého ztraceného syna a dychtí po modlitbách spravedlivých.

Náš Pán se modlil za ty, které mu Bůh dal, a neměli bychom zklamat ani naši nebeskou Matku Pannu Marii. Máme být nejen pokorní, ale i odvážní a horliví. Současně si máme být vědomi, že naše zbožnost je Božím darem a je ve spojení i s nesením našeho kříže. Bůh působí skrze pokoru, nikoliv skrze naše schopnosti. Lepší než vnější pravidla, pravidelnost, pilnost atd. je naše zakotvenost v Bohu.

Představa o dosažení duchovního pokroku vlastními silami, úsilím a komplikovanými praktikami je špatná. Musíme se však snažit o důvěru v našeho Pána a otevřít dveře našich srdcí jeho nekonečné milosti. To vyžaduje **odstranění rušivých překážek**.

Vzdálené: řešíme čistotou svědomí; zpytováním svědomí; vyprošením si milosti poznání hříchů a chyb; zkoumáním našich myšlenek ve světle našeho Pána. Možno zmínit Desatero, sedm hlavních hříchů, mohutnosti naší duše – rozum, paměť, vůle –, pět smyslů, stavovské povinnosti, osobní sliby, charitativní úkony, osm blahoslavenství a sedm darů Ducha Svatého; prosba o odpuštění; předsevzetí nápravy; duševní kázeň a usměrňování představitosti.

Blízké: spočívají ve ztišení a přípravě tématu meditace.

Bezprostřední: tj. zahájení pravidelnou modlitbou, která má směřovat k otevření se Duchu Svatému za pomoci Panny Marie a anděla strážného. Možno dodat, že Panna Maria má za nás u Boha odpovědnost a usilovně pečuje o dobro naší duše.

Jádro meditace – doporučuji se tři časy, ale lze je doplnit i četbou.

Klanění: nejprve adorovat – téměř vstup do tajemství Nejsvětější Trojice, která má modlitební spojení v Duchu Svatém, a to buď bolestná tajemství, nebo radost ze slávy Boží.

Sjednocení: uzavření našeho Pána a Paní do našeho srdce; spojení s trpícím Kristem a naší Paní pod křížem a také i pod naším křížem; následná je naděje; konečné pak zakotvení v lásce.

Spolupráce: modlitba má proniknout do naší vůle a disponovat naší aktivitou ve shodě s vůlí našeho Pána.

Meditace má probíhat prostě – jako náš rozhovor s Bohem. Může mít základ ve zbožném citu nebo ve chtění dobra.

a) **Velikost a svatost Boha:** klanění a uctívání Boha s pokornou vzpomínkou na Pannu Marii, která v zásadním okamžiku času řekla, že je služebnicí Páně.

b) **Malost a nicotnost stvoření před velikostí Boha:** Jsme jen hlína a Bůh je hrnčír; zdůrazňuje se hříšnost člověka a následná existenciální nahota. Je zajímavé, že první lidé se obdobně jako malé děti nestyděli. „*Oči obou se otevřely a oni poznali, že jsou nazí.*“ Pak viděli, že jsou nazí, a tak již neviděli své přátelství a podobnost s Bohem, ale svou hanbu. Boží přítomnost pro ně již nebyla zdrojem bezpečí, ale strachu. Zajímavé to řešili skrýváním se před Bohem ve křoví. Podobně i náš prohřešek nás nesměruje k tomu, abychom se ihned Bohu omluvili, ale podobně jako Adam máme tendenci se před Bohem nějak skrývat. Po prvotním hříchu Bůh oděl naše prarodiče do kůže zvířat. *Lidé vyslečení z nevinnosti potřebovali oděvy z kůží* (2 Cel, II. kniha, XCIII. kapitola; *Proti marné slávě a pokřivenosti*). Tělo a duše tvoří jednotu, a tak i naše duše je podobně zakryta pokrývkou jakoby z nižších tvorů. Ztrátu takového náhradního oděvu pak cítíme velmi bolestně. Je zajímavé, že téměř všichni umělci vyobrazují zavržené jako nahé, ale spásené v nebeském šatě.

Život Antonínův sepsaný ve 4. století Athanasiem uvádí: *Poznali, že jsou nazí, ne snad proto, že nemají šaty, ale protože byli zbaveni kontemplace Boha a orientovali své myšlení protichůdným směrem. Odtrhli se od úcty zaměřené k Jedinému a k Bytí, chci říci k Bohu, a vrhli se do rozmanitosti a množství tělesných žádostí.*

c) **Tajemství vykoupení a centrální postava Ježíše Krista:** Mezi stvořením a Stvořitelem je nesmírný rozdíl. Z toho vyplývá lidská nedostatečnost, která se překonává pouze milostí Boží. Ježíš je tak středobodem našeho života a sluncem naší duše.

d) **Naše přilnutí ke Kristu a následné zakořenění v této možnosti:** *Ó Ježíši, žijící v Marii, přijď ve svých služebnících, v duchu své svatosti, v plnosti své síly, v dokonalosti svých cest, v pravdivosti svých ctností, ve společenství svých tajemství, vládní veškeré moci svým duchem ke slávě Otce.* (P. Olivier) Není však možno prožívat velikonoční tajemství vzkříšení i oslovení bez tajemství utrpení a smrti. Vztah k Ježíši Kristu je pak nutně spojen i se vztahem k Panně Marii, Matce Vykupitele a Matce Církve.

Závěr má být poděkováním za dar modlitby, sebeobětování (spočívá zejména v konkrétním úkolu, který je spojen s naší modlitbou a životem). Máme končit prosebnou modlitbu, ale zároveň nezapomínat na prosbu za odpuštění, že jsme se nedokázali správně modlit, a to v důvěře v přimluvu Panny Marie. Dobré je předsevzetí v podobě myšlenky na den, který vyústí v modlitbu *Pod ochranu Tvou*.

Je na nás, zda si pro tento postup uděláme dost času, tj. upřednostníme duchovní záležitosti před jinými, spíše pomíjejícími povinnostmi. Takový, ale i částečný postup je vhodný pro dny sváteční, volna nebo i pro nenaplněné dny. Možno připomenout doporučení Panny Marie, která při různých zjeveních dávala přednost upřímným, jednoduchým, ale častým modlitbám. Máme se modlit za všech okolností a po celý den, což by časem mělo přejít v modlitbu srdce.

Dle poučení sv. Basila Velikého máme žít v ovzduší modlitby a spojovat ji s činností a opačně činnost s modlitbou. Podobné je doporučení od Origena. To vše je zaměřeno k posvěcení našeho času.

(Redakčně upraveno)

Svatý Benedikt – muž Boží

Medaile a její dobrodiní

Při své promluvě v Subiacu 28. září 1980 řekl papež Jan Pavel II.:

„Svatý Benedikt byl především muž Boží. Stal se tím, který následoval stále nitčností, které se uvádějí v evangeliu. Byl to pravý poutník Božího království a ta-



Andrea Mantegna (1431–1506): Svatý Benedikt z Nursie, detail z polyptychu svatého Lukáše, tempera na desce, 1453–1454, Galerie umění Brera

to pouť byla doprovázena bojem, který po celý život podstupoval. Byl to na prvním místě boj sama se sebou, aby potíral starého člověka v sobě a novému člověku vytvářel více prostoru. Pán dovolil, aby se tato proměna netýkala jenom jeho samého, ale aby se stala pramenem vyzařování, který utvářel dějiny Evropy.“

Svatý Benedikt se narodil v roce 480 v Nursii, malém městečku v blízkosti Spoleta. Jeho rodiče sice měli dům v Nursii, nicméně byli Římané.

Ve věku 14 nebo 15 let opustil Benedikt svou rodinu a s požehnáním rodičů odešel v doprovodu svého domácího učitele, aby se věnoval svému povolání v řádovém životě.

Jeho kroky vedly směrem k pahorkům Tivoli, které pokračovaly ke skalním propastem s vodopády říčky Anio (Aniene). Benedikt zůstal v místě zvaném Enfide, kam se soustředili lidé, aby společně žili v modlitbách.

Opustil tajně svého učitele a vydal se na úplně skryté místo v blízkosti vesnice Subiaco, vzdálené čtyřicet mil od Říma. Benedikt odešel do této hornaté krajiny a za svůj přibyték si zvolil těsnou jeskyni.

V 18 letech dospěl Benedikt pro apoštolát. Návštěv přibývalo. Aniž by opustil svoji samotu, založil dvanáct klášterů, do nichž umístil po dvanácti mniších a do jejich čela ustanovil opata.

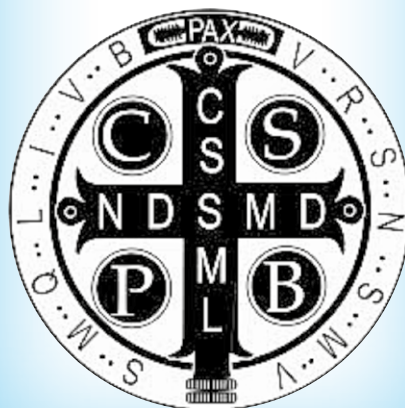
Svatý Benedikt zemřel 21. března 547.

Původ medaile

Stala se všeobecně známou teprve v polovině 11. století po zázračném uzdravení, kterým byl obdařen mladý šlechtic Bruno. Toho v noci uštknul had a uzdravil se po doteku medaile. Už umíral, když k němu z nebe sestoupil důstojný starý muž, v němž poznal svatého Benedikta, který se křížem dotkl rány. Krátce potom si Bruno zvolil život v řádu a později se dokonce stal papežem se jménem Lev IX.

Popis medaile

Benediktova medaile má na jedné straně obraz svatého patriarchy s křížem v pravé ruce a na druhé straně kříž a větší počet písmen, z nichž každé je začátečním písmenem jednoho latinského slova.



Nejdříve ta čtyři písmena mezi rameny kříže: **C.S.P.B.** Znamenají: Crux Sancti Patris Benedicti (kříž svatého otce Benedikta).

Na svislém břevně kříže je napsáno: **C.S.S.M.L.** To znamená: Crux Sacra Sit Mihi Lux (svatý kříž ať je mým světlem).

Na vodorovném břevně kříže je napsáno: **N.D.S.M.D.** To znamená: Non Drago Sit Mihi Dux (drak ať není mým vůdcem).

Písmena nápisu dokola – čte se zprava nahoře – rozšiřují podstatná slova o dvakrát dva verše:

V.R.S.N.S.M.V. a **S.M.Q.L.I.V.B.** To znamená: Vade Retro Satana, Numquam Suade Mihi Vana (Odstup satane. Nikdy mě nesváděj k nicotnosti.) – Sunt Mala Que Libas, Ipse Venena Bidas (Je špatné, co mi podáváš. Sám pij jed.)

Tato slova pocházejí z úst svatého Benedikta a každý křesťan by si je měl připomenout, když je vystaven pokušení a obtěžování neviditelným nepřitelem.

Nad křížem je napsáno svaté jméno Ježíš, jehož ctnost je všemohoucí. Je vyjádřeno Kristovým monogramem **I.H.S.** Slovo **PAX** – erbovní slovo benediktinského řádu – bývá často připojováno.

Křesťan pochopí ihned moc tohoto zapřísahání, která satana uvádí v úděl: kříž, svaté jméno Ježíš, vlastní slova Spasitele – va při pokušení a nakonec vzpomínka na vítězství, kterého dosáhl patriarcha Benedikt nad pekelným drakem.

Jak se má medaile používat?

Medaile se nosí buď na krku, nebo se připevní na oděv, na škapulír nebo na růženec. Může se nosit s sebou také jiným způsobem. Může se rovněž připevnit na veřeje dveří, na kolébku dítěte, v dílně či ve stáji.

Člověk se však má chránit toho, aby medaili používal jako pověřený předmět, jako by sám od sebe měl dosáhnout kýžené přízně. Člověk musí přitom celým srdcem vyzývat Boží milosrdenství skrze zásluhu svatého Benedikta.

Oč větší jsou víra a důvěra, o to snadněji se dá Bůh pohnout.

Doporučuje se nechat medaile pozhlednat knězem.

*Z Maria heute 527/2015 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*



Benedikt z Nursie bývá nazýván otcem křesťanského Západu. Co je to „křesťanský Západ“? – ptají se dnes rádi poněkud posměšně někteří lidé. V zemích pokřtěných pohanů se sotva dá mluvit o křesťanském Západu. Spíše bývá odmítán, protože se už neví, že základy, na kterých stojíme, byly položeny takovými muži, jako byl Benedikt.

Benedikt žil v době, která se docela podobala té naší. Když se narodil okolo roku 480 v Nursii (Nordia), byla Západořímská říše již čtyři roky v troskách. Do země proudili barbaři. Na území někdejší Římské říše vedly invazní

germánské kmeny boje mezi sebou navzájem. Co Římané kdysi vytvořili v oblasti právníkové, kulturní a v infrastrukturu, to se rozložilo.

Na Řím se ještě hledělo jako na sídlo učenosti. Zámožní a prozíraví rodiče

poslali Benedikta na studium do Říma, kde se rozšířil úpadek. Morální úpadek zachvátil také studentský život a nezařadil se ani před klérem ve městě. Mladý Benedikt si vzal k srdci radu svatého Paulína z Noly († 431): „Je třeba prchnout z Říma, jestli se nechcete vzdát království Kristova.“

Po odchodu z Říma strávil Benedikt krátkou dobu ve společnosti asketů u Enfriedy (Affile). Potom odešel do samoty v Subiacu. Cesta ke konečné stanici jeho života na Monte Cassinu, kde 21. března 547 zemřel, byla ještě dlouhá. Benedikt musel projít nejprve fázi zranění, osobních zkušeností a duchovního růstu, než mohl navrhnout to pravidlo, v němž „všechno se nese v duchu ctnosti, míry a daru rozlišování (discretio)“. Je to ona vyvážená *Regula benedictina* – *Řehole benediktinská*, která umožňuje vycvičit se mnišskými ctnostmi modlitby, poslušnosti, práce a odpočinku v „apoštolský život“, a je schopná lidi s různými předpoklady a různého původu zformovat ve společenství lásky.

Protože „otec opat“ je nucen respektovat lidskou důstojnost všech členů společenství, i těch nejmladších, a má je vyslechnout před rozhodnutím, je tato *Řehole* také dobrým pravidlem pro soužití světské společnosti. Doporučuje se např. také pro ekonomické podnikání.

Benedikt nepovažoval svá pravidla za absolutní a všeobecně platná. Doporučoval je pro začátek. „Kdo se ostatně snaží o dokonalost lidského života, pro toho jsou pravidla svatých otců vhodná.“ (kap. 73)

Okolo roku 600 bylo v Galii dvacet mnišských řeholí. Přesto se prosadila právě ta svatého Benedikta. Síť benediktinských klášterů se rozprostřela po celé Evropě a po zániku Římské říše zachovala nejen poklady minulé kultury. Benediktini dali základ obrovské středověké kultury. Plodný benediktinský duch se šíří po 1 400 let až do naší doby. Benedikt byl právem nazýván otcem Západu.



Smrt svatého Benedikta z Nursie v opatství Monte Cassino

(Perokresba z knihy „Vojenský a náboženský život ve středověku“ od Paula Lacroixe, vydaná v Londýně kolem roku 1880)

*Z Der Fels 3/2017 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

O životě, který je nedotknutelné dobro

Encyklika Evangelium vitae Jana Pavla II. z 25. března 1995 má i po 30 letech až hrozivou aktuálnost. Nabízíme nejen k četbě, ale i k případným rozpravám výběr některých důležitých úryvků z encykliky.

17. [...] „Toto dvacáté století bude pozuzováno jako věk nesmírných útoků proti životu, se svou nekonečnou řadou válek a ustavičným vražděním nevinných lidských bytostí. Falešní proroci a falešní učitelé zde dosáhli snad největšího úspěchu.“⁽¹⁾ Nehledě na úmysly, které mohou být různé a mohou i působit přesvědčivě, jsou-li prezentovány jako projev solidarity, stojíme zde před otevřeným „spiknutím proti životu“, do kterého jsou zapojeny i mezinárodní instituce, které oficiálně propagují a nařizují kampaně za větší rozšíření antikoncepce, sterilizace a potratů. Nelze opomenout ani fakt, že i sdělovací prostředky často napomáhají tomuto spiknutí tím, že názory podporující antikoncepci, sterilizaci, potrat i samu eutanázii představují jako praktický doklad pokroku a dosažené svobody, zatímco opačné názory, podporující život, jako nepřátelské pokroku a svobodě.

„Cožpak jsem strážcem svého bratra?“ (Gn 4,9): špatně pochopený smysl svobody

18. Popsaný stav věci vyžaduje, abychom poznali nejenom vlastní fenomény, které působí smrt, ale i různorodé příčiny, jimiž jsou podmíněny. Hospodinova otázka: „Cos to učinil?“ (Gn 4,10) vyzývá Kaina, aby jakoby pokročil dál, až za skutečnost a zločin zabítí, a pochopil jeho závažnost jak v důvodech, které k němu vedly, tak i v důsledcích, které z něho vyplývají.

Rozhodnutí namířená proti životu často vznikají ve velmi obtížných, mnohdy nesnesitelných podmínkách, jako jsou nesmírná bolest, samota, žádná další naděje na zlepšení ekonomické situace, deprese a strach z budoucnosti. Takové okolnosti mohou velmi oslabit pocit osobní zodpovědnosti a následně i pocit viny těch, kdo činí takovou ve své podstatě zločinnou volbu. Dnes tato otázka daleko překračuje meze osobní situace, i když i ta zajisté musí být analyzována. Je třeba zařadit ji do širšího kulturního, sociálního i politického kontextu, kde nabývá stále

zlověstnější a znepokojivější podoby, ve které se projevují tendence k tomu, co se stále více stává všeobecným jevem, že totiž již zmíněné zločiny proti životu jsou stále častěji interpretovány jako legitimní projevy svobody jednotlivce, které musí být uznávány a ochraňovány jako nejzákladnější lidská práva.

Tímto způsobem dochází dlouhý historický proces k jakémusi kritickému bodu; jeho důsledky jsou ovšem nešťastné a zhoubné. Poté co byla vlastně objevena „práva člověka“, která jsou společná všem lidem, a vyhlášena v zákonech všech ústav světa, mění se dnes ve velmi zvláštní protiklad. [...]

Na jedné straně jsou lidská práva všude a všeobecně vyhlášována, z čehož vznikají mnohé další iniciativy, které potvrzují, že na celém světě je upevňováno morální přesvědčení, že každému jednotlivému člověku bez rozdílu původu, národnosti, náboženství, politického přesvědčení a sociálního postavení musí být právě proto, že je to člověk, přičítán větší význam a vážnost.

Naneštěstí ovšem proti těmto ušlechtilým výrokům stojí na druhé straně skutečnost, která je s nimi v naprostém rozporu. A co je ještě znepokojivější, ba dokonce hanebnější, že se takové praktiky uskutečňují ve společnosti, která jako svůj největší klad a chloubu zdůrazňuje, že lidská práva jsou v ní upevňována a chráněna. Jak se srovnávají tyto opakované výroky o základních právech s množícími se úklady proti lidskému životu, které jsou ještě všeobecně schvalovány? Jak se tyto deklarace shodují s odmítáním slabých a potřebných, starých, nebo sotva počatých lidí? Jsou zcela v protikladu ke všem záměrům na ochranu života a jsou zároveň hrozbou pro celou kulturu lidských práv. Toto může ve svém důsledku ohrozit vlastní smysl demokratického soužití: namísto společnosti lidí, kteří „žijí pospolu“, mohou se naše obce stát společností lidí vyloučených, opuštěných, vyhnaných, lidí určených k záhubě. [...]

19. Kde jsou kořeny tohoto paradoxního protikladu? Mohou být nalezeny v jistých kulturních a morálních názorech, majících své počátky v mentalitě, která příliš vyzdvihuje význam subjektivity a překrucuje ho, takže uznává jako předmět práva pouze toho, kdo prokáže svou úplnou nebo alespoň počínající autonomii a přestává již být celkově závislý na ostatních. Ale jak se s tím může srovnávat pojetí člověka jakožto bytosti „bez jakéhokoliv omezení“? Učení o lidských právech je založeno na tom, že člověk, na rozdíl od zvířat a věcí, nemůže být nikomu podřízen. Je třeba zde připomenout také jiný názor, podle něhož hodnota člověka se posuzuje podle jeho možnosti jasně slovní komunikace, která je dostatečně srozumitelná. Z toho je zřejmé, že za těchto okolností není na světě místo pro toho, kdo – jako třeba člověk ještě nenarozený či umírající – je slabý, naprosto závislý na jiných osobách a zásadním způsobem na ně zcela odkázaný a s nímž není možno komunikovat jinak než jakýmsi němým citem vzájemného sdílení. Je to tedy fyzická síla, která se stává měřítkem výběru a jednání v meziosobních vztazích a sociálním soužití. Zde pak dochází k naprostému popření toho, k čemu směřoval v historii právní stát, totiž aby byl společností, kde „prostředky síly“ jsou nahrazeny „sílou prostředků“.

Na jiné úrovni kořeny těchto protikladů mezi slavnostním vyhlšováním práv člověka na jedné straně a jejich tragickým pošlapáváním na straně druhé tkví v takovém pojetí svobody, které absolutně zdůrazňuje individuum a zcela opomíjí skutečnost, že druhým je třeba pomáhat, plně je přijímat a také jim sloužit. Je sice pravda, že potlačování vznikajícího či zanikajícího života může být někdy příkrášlováno falešným zdáním lásky k bližnímu nebo úcty k člověku. Přesto nelze popřít, že tato kultura smrti všeobecně ukazuje zcela individualistické pojetí svobody, které ústí v jakousi svobodu „silnějších“ proti slabým a těm, kteří jsou určeni k zániku.

V tomto smyslu lze také chápat Kainovu odpověď na Hospodinovu otázku:

„Kde je tvůj bratr Ábel?“ – „Nevím. Cožpak jsem strážcem svého bratra?“ (Gn 4,9) Každý člověk jistě je „strážcem svého bratra“, protože Hospodin svěřuje člověka člověku. A právě pro toto pověření dává Bůh všem lidem svobodu, která s sebou nese základní rozměr vztahovosti. Je to velký dar od Stvořitele, který má sloužit osobnosti a naplnění smyslu její existence skrze sebedarování a přijetí druhého. Když však je svoboda chápána jako něco absolutního, co patří každému jednotlivci, je tím zbavována svého původního významu a určení i své ceny.

Ještě zbývá zamyslet se nad jedním hlubším problémem: svoboda popírá sama sebe, sebe ničí a stává se nástrojem ničení druhých, jestliže nechápe a nezachovává své „zásadní spojení s pravdou“. Kdykoliv se totiž chce zbavit závislosti na jakékoliv tradici a autoritě, uzavírá se také před zásadními známkami objektivní a společné pravdy, která je základem života jednotlivce i společnosti. Následkem toho pak člověk ztrácí jediný a nepochybný úsudek při rozhodování, totiž pravdu o dobru a zlu, ale používá místo toho své subjektivní a proměnlivé mínění, jehož měřítkem je vlastní užitek a potěšení.

20. Takovéto chápání svobody vede k naprostému odklonu od sociálního spoluzití. Jestliže rozvoj jednotlivce je vymezován hranicemi absolutní autonomie, nutně bude jiný jedinec odmítán jako něco nepřátelského, vůči čemu je třeba se bránit. Tak se společnost stává jakýmsi nahromaděním individualit, kde je jeden postaven vedle druhého izolovaně, bez jakéhokoliv vzájemného pouta. Každý se odtahuje od svého souseda ve snaze vyniknout a získat výhody sám pro sebe na úkor druhého. Jestliže ale existuje požadavek, aby společnost poskytovala každému jedinci co největší osobní svobodu, musí být mezi jednotlivci podobných zájmů nalezen nějaký způsob kompromisu. V tom případě ovšem zaniká vztah ke společným hodnotám a k absolutní pravdě pro všechny. Život společnosti se tak ocitá na nejisté půdě pohybujícího se písku, na půdě absolutního relativismu. Potom se vše stává předmětem dohody a výměnného obchodu: rovněž ono první ze základních práv, totiž právo na život.

Stejná situace nastává i na úrovni států a vlád: prvotní a nezczizitelné právo na život je projednáváno či odmítáno hlasováním sněmu nebo vůlí politické strany, třebaže většinou hlasů. Je to nešťastný a zhoubný důsledek onoho relativismu, který zde otevřeně vládne: „právo“ přestává být právem jako takovým, jestliže již není pevně založeno na nedotknutelné důstojnosti člověka, ale je podřizováno vůli většiny. Tímto způsobem se stává demokracie, proti svým vlastním zásadám, jistou formou totality. Stát již není více „společným domem“, kde mohou všichni žít v určité základní rovnosti, ale stává se státem tyranským, který se odvažuje rozhodovat o životě slabých a bezbranných, a to od dítěte dosud nenarozeného po starce, ve jménu jakéhosi veřejného blaha, které ovšem není nic jiného než prospěch některých jedinců.

Navenek se vše jeví tak, jako by právo bylo zcela zachováno, alespoň tam, kde zákony dovolující potrat a eutanazii jsou schvalovány demokratickým způsobem. Ve skutečnosti zde máme před očima pouze zhoubnou napodobeninu zákona a demokratický řád, který zajisté je nejlepší, pokud ovšem uznává a chrání důstojnost jednotlivých osob, je zde ve svých hlavních zásadách zrazován. [...] Je-li tomu tak, tedy již byly uvedeny do pohybu síly, které vedou k rozpadu lidského soužití a zároveň k nezbytnému zániku státu jako instituce.

Vyhlásit právo na potrat, infanticidu (zabijení dítěte) a eutanazii, uzнат je zákonem, to znamená dát lidské svobodě zvrácený a ničemný význam: totiž absolutní moc nad druhými a proti druhým. A to je smrt opravdové svobody: „Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu.“ (Jan 8,34)

**„Budu se muset skrývat
před tvou tváří“ (Gn 4,14): oslabení
vztahu k Bohu i k člověku**

21. Při hledání hlubších kořenů zápasu mezi „kulturou života“ a „kulturou smrti“ nemůžeme zůstat stát u onoho zvráceného pojetí svobody, které jsme připomněli v předchozí části. Musíme se dotknout vlastního citlivého bodu, podstaty toho hrozného stavu, který zakouší člověk našeho věku: je to ztráta vztahu k Bohu i k člověku, která je vlastní

sociálnímu a kulturnímu smýšlení, ovládanému sekularismem. Ten svými nástrahami a pokušeními nepřestává útočit ani na křesťanská společenství. Kdo se jím nechá zasáhnout, snadno je zachvácen vírem onoho bludného kruhu: neboť ten, kdo ztratí vztah k Bohu, ztratí také vztah k člověku, k jeho důstojnosti a k jeho životu. A následné porušování morálního zákona v tak závažné věci, jakou je zachovávání života a jeho důstojnosti, působí, že se postupně zatemňuje i možnost vnímat oživující a spasitelnou přítomnost Boha. [...]

23. Oslabení vztahu k Bohu i k člověku vede nezbytně k „praktickému materialismu“, ve kterém vzrůstá individualismus, utilitarismus a hedonismus. Ukazuje se, že onen výrok apoštola: „A protože se nesnažili poznat Boha, dopustil Bůh, že klesli do převrácených názorů, takže se dopouštěli věcí ošklivých“ (Řím 1,28) je neustále platný. Místo hodnot spojených s „být“ nastupují hodnoty spojené s „mít“.

Sleduje se pouze jeden cíl, totiž vlastní tělesné blaho. „Kvalita života“, jak se říká, je z velké části nebo úplně tvořena materiálním nadbytkem, nezřízeným konzumováním věcí, fyzickými půvaby a potěšením těla. Vyšší kvality bytí, jako hodnoty vztahové, duchovní a náboženské, jsou zcela opomíjeny.

V této perspektivě bolest, která nutně provází lidský život a je ostatně částí osobnostního rozvoje, dostává jakési „znaménko cenzury“, je odmítána jako neužitečná, dokonce jako zlo, kterému je vždy a všude třeba se vyhýbat a bojovat proti němu. Když však ji už není možné přemoci a naděje na dobré zdraví v budoucnosti mizí, pak se zdá, že život ztrácí všechny smysl a v člověku uzrává touha přisvojit si právo na jeho ukončení.

Ve stejném kulturním prostředí tělo již není pojímáno jako hluboce osobní realita, jako znamení a místo vztahů s ostatními, s Bohem i se světem. Je redukováno na pouhou materii: určitý komplex orgánů, funkcí a sil, které je možno užívat podle jediného měřítka příjemnosti a výkonnosti. Tím se také sexualita stává neosobní a je pouhým nástrojem: místo toho, aby byla znamením, místem a hlasem lásky, darováním sebe samého a přijímáním druhého s veškerým bohatstvím osobnosti, stává se

víc a více příležitostí a nástrojem k tomu, aby člověk byl sám svým pánem a uspokojoval své vlastní touhy, rozkoše a choutky. Tak je pokřiven a ničen původní smysl lidské sexuality a její dvojí význam, totiž splynutí v jednotě a plození. Co je přirozeně obsaženo v manželském aktu, to je uměle oddělováno. Tím je manželské spojení znehodnocováno a plodnost podřízena úsudku muže a ženy. Plození se pak stává „nepřítelem“, kterému je třeba při sexuálním aktu zabránit. Pokud je přijato, pak jenom jako výraz vlastního přání nebo přímo vlastní vůle „nějakým způsobem“ mít dítě, nikoliv touhy přijmout toho druhého a tak se otevřít bohatství života, které s sebou dítě přináší.

V této materialistické perspektivě jsou interpersonální vztahy co nejvíce omezeny. Postiženy jsou především ženy, děti, nemocní a trpící, staří. Skutečné měřítko hodnoty člověka – vzájemná úcta, nezištnost a služba – je nahrazeno měřítkem výkonnosti, funkčnosti a prospěchu. Jedinec není posuzován podle toho, čím „je“, ale podle toho, co „má, dělá a dokáže“. Tak se uskutečňuje nadvláda silnějšího nad slabším.

24. V samé hlubině morálního svědomí se dokončuje oslabení vztahu k Bohu a k člověku, a to s četnými a pro život zhoubnými důsledky. Je to především zále-

žitost svědomí každého jednotlivce, který stojí před Bohem ve své jedinečnosti a neopakovatelnosti.⁽²⁾ Ale v jistém smyslu tu jde také o „morální svědomí“ společnosti. I ona je určitým způsobem odpovědná nejen proto, že toleruje nebo i podporuje jednání zaměřené proti životu, ale i proto, že je živnou půdou pro „kulturu smrti“, a dokonce ony „strukтуры hříchu“ proti životu vytváří a posiluje. Jak osobní, tak i společenské morální svědomí je dnes vystaveno, a to i díky vlivu hromadných sdělovacích prostředků, velmi těžkému a smrtelnému nebezpečí: totiž směšování dobra a zla, což se týká i onoho základního práva na život. Bohužel velká část dnešní společnosti se podobá té, kterou popisuje apoštol Pavel ve svém listě k Římanům. Je tvořena z lidí, „kteří svou nespravedlností překážejí pravdě“ (1,18); jelikož opustili Boha a usoudili, že svou pozemskou obec mohou vybudovat bez něho, „jejich uvažování nevedlo k ničemu“, a tak „jejich nemoudrá mysl se zatemnila“ (1,21). „Mysleli, že jsou mudrci, a zatím se stali blázny.“ (1,22) Zdokonalili se v dílech smrti a „nejenže to dělají sami, nýbrž i schvalují, když to dělají druhí“ (1,32). Když svědomí, vnitřní světlo duše (srov. Mt 6,22–23), říká, že „dobro je zlo a zlo je dobro“ (Iz 5,20), znamená to, že jsme již došli na nebezpečné scesti a do nejtemnější morální slepoty.

Avšak ani tato situace ani pokusy umlčet Boží hlas nemohou uzavřít nitro člověka před tím, co zaznívá v jeho svědomí: a právě z nejnějnější svatyně svědomí může vzejít nová cesta lásky, která bude otevřena přijímání lidského života a ochotě sloužit mu. [...]

28. Tento pohled plný světla a stínů nás nutí uvědomit si, že stojíme všichni před krutým a rozhodujícím zápasem mezi dobrem a zlem, životem a smrtí, „kulturou smrti“ a „kulturou života“. Nestojíme „před“ tímto zápasem, ale ve skutečnosti jsme „uvnitř“: všichni jsme jím ovlivněni a nemůžeme uniknout té základní povinnosti, být bezpodmínečně vždy na straně života.

I nás zřetelně a naléhavě oslovuje Mojžíš: „Hle, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo (...); předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení. Vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo.“ (Dt 30,15.19) To se týká jistě i nás, kteří jsme každodenně voláni k rozhodování mezi „kulturou života“ a „kulturou smrti“. A napomenutí Deuteronomia je ještě hlubší, protože nás vlastně vybízí k náboženské a morální volbě. Neboť běh života každého jedince má být od základů důkladně uspořádán a zákon Hospodinův má být věrně a vytrvale dodržován: „Když ti dnes přikazuji, abys miloval Hospodina, svého Boha, chodil po jeho cestách a dbal na jeho přikázání, nařízení a právní ustanovení ... vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha a poslouchal ho a přimkl se k němu. Na něm závisí tvůj život a délka tvých dnů.“ (Dt 30,16.19–20)

Evangelium vitae, Encyklika Jana Pavla II. O Životě, který je nedotknutelné dobro z 25. března 1995. Vydal ZVON, české katolické nakladatelství a vydavatelství, spol. s r.o., v roce 1995 Z latinského originálu přeložila Markéta Koronthálová (Redakčně upraveno)

„Dotkni se nebe“ – duchovní pouť rodičů, kteří přišli o dítě

Ve dnech **26.–29. září 2025** se na **Hoře Matky Boží v Králíkách uskuteční 9. ročník duchovní pouti *Dotkni se nebe***. Čtyřdenní setkání nabízí prostor pro ztišení, sdílení, modlitbu, svátosti i duchovní povzbuzení rodičům, kteří přišli o dítě – ať už během těhotenství, po porodu nebo v pozdějších etapách života.

Tuto výjimečnou akci založila v roce 2017 Petra Kolčavová, která po osmi ročnících předává organizaci dál. Letos poprvé pouť probíhá pod záštitou Oblastní charity Chrudim, která navazuje na původní myšlenku – vytvořit bezpečný prostor pro ztišení, sdílení, duchovní povzbuzení i naději.

Letošní ročník se symbolicky koná v roce, který papež František vyhlásil jako Jubilejní rok 2025 – *Rok naděje a obnovy*. Téma pouti proto nese poselství naděje, která – navzdory bolesti – přetrvává a neklame. Duchovním průvodcem je římskokatolický kněz Pavel Rousek, prezident Diecézní charity Hradec Králové. Přítomni budou také další doprovázející, mimo jiné poradkyně pro pozůstalé Alena Peremská a psychoterapeutka Jana Kučerová, které nabídnou prostor pro terapeutický a lidsky blízký rozhovor.

„Na pouti *Dotkni se nebe* vzniká velmi bezpečné prostředí, kde rodiče mohou mluvit o svém dítěti, o své bolesti a být v tom přijati. Ta možnost sdílení, aniž by bylo třeba cokoli vysvětlovat, má velký léčivý potenciál,“ doplňuje Jana Kučerová, psychoterapeutka (*Pod Krový*).

Součástí programu budou také kreativní aktivity a divadelní představení pro děti. V klášterním kostele v Králíkách se odehraje pohádka *Na cestě* v podání Divadélka S RADOSTÍ, které citlivě otevírá těžká témata formou srozumitelnou i pro děti.

Více informací o pouti a přihlašovacím formulář najdete na www.chrudim.charita.cz.

Klára Blahová, Oblastní charita Chrudim, zdroj: www.cirkev.cz (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Promluva ke shromáždění mládeže v Denveru při noční vigílii (14. 8. 1993), II, 3: AAS 86 (1994), 419.

⁽²⁾ Srov. 2. vatikánský koncil, GS 16.

Tvůj Pán ti chce v dnešním setkání názorně ukázat, jaký má být tvůj správný vztah k Bohu a k bližnímu. Pros Ducha Svatého, abys měl dosti světla a síly *odložit to, co je staré, a povstat k novému životu*⁽¹⁾.

Úryvek evangelia začíná několika podrobnostmi, které bys neměl přehlédnout. Předně se nám představuje člověk, který se pokládá za znalce Zákona. Tento vzdělaný člověk však nepřišel za Ježíšem tak jako kdysi Nikodém, aby mu kladl otázky, které ho zajímají. Nechce se ptát proto, aby se něco dověděl, a ani neočekává, že by se mohl od Ježíše něco dovědět. Jeho otázky mají *pokoušet*, a k tomu potřebuje také na rozdíl od Nikodéma publikum. Proto *předstupuje* právě ve chvíli, kdy je Pán obklopen tolika posluchači. Usmyslel si, že ho podrobí na veřejnosti zkoušce, zda je vůbec oprávněný vystupovat s takovou autoritou. Jeho otázka jen předstírá zájem o problém, který může upoutat obecnou pozornost, protože se týká každého člověka: *Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?*

Tento bezejmenný zákoník je prototypem všech nesčetných mediálních „pokusitelů“, kteří i dnes tak často kladou potměšilé otázky, aby oslnili druhé a jen jakoby mimochodem postavili do nepříznivého světla dotazovaného, protože jim ve skutečnosti překáží. Ale buď upřímný sám k sobě. Nemáš také někdy podobné sklony? Jsou tvoje otázky, které kladeš lidem či knihám, vedeny upřímnou snahou najít správnou odpověď, anebo se chceš spíše utvrdit ve svém vlastním přesvědčení, na kterém si zakládáš? *Nepokoušíš* také někdy svého Pána, jako bys ho chtěl přesvědčit, že jeho pravdě a Zákonu rozumíš lépe než on?

Ježíš odpovídá pokusiteli s velkým taktem také otázkou: *Co je psáno v Zákoně?* Ano, v prvé řadě se musíme ptát, co je psáno, a nehledět přitom na to, co bychom si přáli, protože by nám to vyhovovalo. Tu se ukazuje, že znalec Zákona zná dobře doslovné znění, ale méně už hloubá o jeho nejvlastnějším smyslu. To, co se nejspíše stane předmětem sporu, není znalost Zákona, ale jeho výklad, a to především v té věci, která nás něco stojí. Jak vidíš, zákoník cítí například potřebu vybírat si, kdo je jeho bližní, a brání se přijmout výklad, že tak jako sebe má milovat každého člověka.

Nejvyšší pravidlo

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Jdi a jednej také tak.

Pán využívá této příležitosti, aby jemu i tobě ukázal, co měl Bůh na mysli, když ukládal lidem svá *první a největší příkázání*. Stojí tu proti sobě dvojí protichůdný postoj: jednání, které jde za svým sobeckým zájmem bez ohledu na újmu, kterou působí druhým, a jednání, které pomáhá potřebným i za cenu újmy, kterou při tom utrpí pomáhající. Mezi bezohledností a surovostí lupičů a obětavou solidaritou Samaritána však stojí ještě podobně bezohledná lhostejnost, pohodlnost a nevšímavost. Jsou lidé, kteří zabíjejí nikoliv násilím, nýbrž tím, že je jim zatěžko podat pomocnou ruku. Když nemiluješ druhé jako sebe, ale miluješ jen sebe, zdá se ti nejsnazší zavřít oči před cizí bolestí nebo se vyhnout potřebnému velkým obloukem.

Jak vůbec sloučit lásku k sobě s láskou k bližnímu? Láska k sobě samému není totéž co sebeláska. Sebeláska vidí jen sebe. Ze sebe vychází a u sebe končí. Čím je silnější, tím je bezohlednější a tím více může druhé ohrožovat. Láska k sobě jako norma chování k druhým je naopak tím vstřícnější, čím je větší. Ze sebestřednosti se rodí závist, nevraživost, násilí a nepřátelství. Z opravdové lásky vychází uznání, pochopení, vstřícnost, solidarita, nezištnost, obětavost a dobrotivost. Svět by nebyl tak dramaticky rozdělen na bohaté a chudé, kdyby nebylo tolik bezohledného a bezcitného sobectví.

Ježíšův příběh má ještě jeden podtext. Selhávají v něm právě ti, u kterých se předpokládá nejen znalost příkázání, ale především dobrý příklad a strhující vzor. A srdce na pravém místě má člověk, u kterého bychom to vzhledem k zakořeněné nesnášenlivosti mezi Izraelem a Samaří sotva čekali. To je konkretizace Ježíšova požadavku: *Miluj své nepřátele a dobře činiť těm, kteří tě třeba nenávidí*.⁽²⁾ To je projev lásky, která miluje druhého jako sebe. Ježíš tento požadavek doloží svým příkladem: stane se obětí lidské bezohlednosti, aby svou nezištnou velkodušností pomohl člověku, kterého vlastní hřích uvrhl do neštěstí.

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 30,10–14

Mojžíš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, svému Bohu, celým srdcem a celou duší. Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: »Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil a my ho mohli zachovávat?« Není daleko za mořem, že bys musel říkat: »Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil a my ho mohli zachovávat?« Vždyť je ti to slovo velmi blízké, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat.“

2. čtení – Kol 1,15–20

Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný: ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti – všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

Dokončení na str. 16

Obnov v sobě Boží obraz podle Ježíšova vzoru. Nepřemýšlej o druhém, zda jej uznáš za bližního, nýbrž o tom, jak bys mu posloužil svou dobrotou a láskou. Prokazuj skutky tělesného a duchovního milosrdenství bez váhání všem potřebným, aby všichni pocítili, že jsou tvoji bližní. Je to nejvyšší příkaz, který *není daleko od tebe*. Není ti snad slovo *láska* více než *blízké*, *nemáš je ve svých ústech a ve svém srdci?*

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Modlitba po přijímání; ⁽²⁾ srov. Lk 6,27.

Blahoslavený Heřman Štepień

Vloni (Světlo 29/2024) jsme přinesli medailon mučedníka nacismu bl. Achilla Puchały. Padla přitom zmínka o bl. Heřmanu Štepieńovi, jenž s ním sdílel stejný osud. A právě na tohoto minoritu, prvního obyvatele Lodže (spolu s bl. Fidelisem Chojnickým) vyneseného na oltář, se blíže podíváme tentokrát.

Narodil se 21. října 1910 v chudické dělnické rodině v Lodži a byl pokřtěn jako Karel (Karol). V dětství byl velmi neukázněný, dnes by se řeklo „těžko zvladatelný“. Na druhou stranu se vyznačoval vysokou inteligencí, takže mu nedělalo problém na obecné škole excelovat. Poté vychodil s podobnými výsledky nižší seminář vedený v Lodži menšími bratry sv. Františka. V 19 letech požádal o vstup do minoritského noviciátu v Lodži-Łagiewnikách a byl přijat.

Po noviciátu přijal řeholní jméno Heřman. Vystudoval přitom gymnázium, na něž předtím nemohl kvůli nedostatku financí pomýšlet. S jeho budoucností v řádu to ale nevypadalo dvakrát růžově; cingulum jeho dřívější dětskou nespoutanost rozhodně nespoutalo, neustále vyvolával potíže, dokonce mu bylo více než zřetelně naznačeno, že by měl řád opustit. „*Strojený a samolibý*“, psal v hodnocení na jeho adresu novicmistr. Heřman prosil, aby směl zůstat, že vše přijme a všemu se podřídí, že sám v žádném případě neodejde, leda že by ho sami vyhodili. Změnil se pak podle vzpomínek spolubratrů k nepoznání. Motivoval ho k tomu podle nich nejen strach z vyloučení, ale i stud před Spasitelem. Cítil, že je jím povolán ke kněžství v řádu menších bratří, a na hrozící odchod z této řeholní rodiny z vlastní viny pohlížel jako na plivnutí Kristu do tváře. Začal se více modlit, ukládat si sebezapory, postupně porážel svou nevázanost.

Hned nato nastoupil do vyššího semináře v Krakově pro členy minoritského řádu. Rovněž v očích představených přitom výrazně změnil své vystupování, takže mohl být dne 27. června 1934 připuštěn k věčným slibům – o rok později než ti, s nimiž noviciát začínal. Jeho spolužáci ho ale měli rádi, zvolili ho hlavou místního Rytířstva Neposkvrněné.

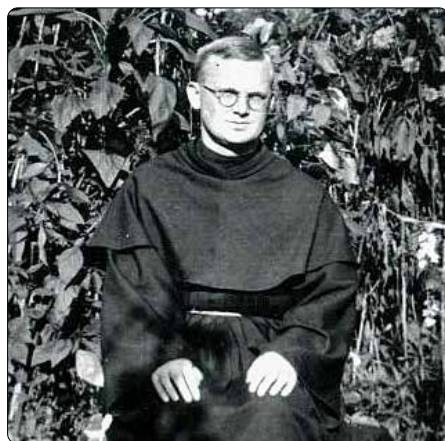
Vzdor předchozím problémům, které způsoboval, vynikal Heřman svou inteligencí natolik, že jej představení vyslali

studovat Papežskou teologickou fakultu sv. Bonaventury v Římě. Na zkoušky se připravoval mezi lety 1934–1938 a do Polska se vracel už jako Kristův kněz – svátost kněžství přijal ve Věčném městě 25. července 1937.

V rodné vlasti začal nejprve působit v klášteře v Radomsku. Vyučoval náboženství na dvou školách, kázal, vedl lidové misie, byl též knihovníkem a ekonomem radomského konventu. V roce 1939 dokončil teologická studia na Univerzitě Jana Kazimíra ve Lvově, kde obhájil magisterskou práci „*Kultura těla a křesťanská etika*“. Byl to zároveň rok vypuknutí II. světové války, jež se mu měla stát osudnou.

Její první dva roky strávil ve vilniuském klášteře. V roce 1941 ho představení poslali do města Ivanjec, dnes běloruského, jež v meziválečném období patřilo Polsku a bylo součástí polské pinské diecéze. Pak putoval do nedaleké obce Pierszaje, kde se stal kaplanem faráře a řádového spolubratra P. Achilla Puchały OFMConv.

Pomáhal spolu s ním zbídačelým místním, dělali se s nimi o chléb, podporovali zvláště ty, jejichž blízcí byli sovětskými okupanty vyvezeni na Sibiř. Pokračovali v tom i poté, co vypukla německo-sovětská válka a území, na němž žili, obsadili Němci. Podařilo se jim dokonce několik lidí uchránit od vyvezení na nucené práce do „Reichu“.



Blahoslavený Heřman Štepień



Blahoslavený Heřman Štepień

Dále už to známe právě z příběhu bl. Achilla. Dne 19. června 1943 se v tomto regionu rozhořelo povstání proti německým okupantům. Partyzánům se podařilo způsobit jim nějaké škody, avšak wehrmachtu nedělalo příliš velké potíže ozbrojený odpor potlačit. A jako všude jinde na okupovaných územích přikročili Němci k nelitostné odplatě, jejichž obětmi se stalo velké množství civilního obyvatelstva.

Úkolem „pacifikace“ vzbouřeného regionu byly pověřeny tzv. Einsatzgruppen, což byly jakési jednotky určené ke špinavé práci – tj. k likvidaci všech hnízd odporu – tvořené povětšinou z vybraných hrdlořezů Waffen-SS, gestapa a policejních složek. V rámci operace nazvané shodou okolností *Hermann* brali jednu vesnici po druhé, podpalovali stodoly, do nichž předtím nahnali vesničany. Bylo jen otázkou času, kdy podobný osud postihne také Pierszaje.

Oba kněze před příjezdem Einsatzgruppen varoval dobře informovaný velitel četníků a přemlouval je k útěku, jímž by si zachránili život. Přemlouval je k tomu taktéž kvardián z Ivanjece P. Hilary Praczyński OFMConv. Jak P. Achilles, tak P. Heřman ale odmítli opustit své farniky, připraveni s nimi zůstat až do konce.

Když likvidační komando přijelo, začali jeho členové obcházet domy a nařizovali vesničanům, aby okamžitě dorazili na náves. Tam už stálo nákladní auto s kanystry benzínu na korbě. K překvapení všech se na již zaplněnou náves dostavili rovněž oba kněží. Sami o své vůli. Na faře mělo

sídlo četnictvo, proto ji Němci vynechali, nicméně navzdory naléhání hospodyně a jednoho z četníků, jenž byl praktikující katolík, opustil P. Heřman se svým farářem faru – a vyšel vstříc jisté smrti. „*Kde jsou ovce, tam musí být jejich pastýř*“, řekl P. Achilles, načež P. Heřman dodal: „*Pastýř nesmí opustit své stádo*.“

Němci oddělili muže od jejich žen a obě skupiny zahnali do stodol. Pokušy P. Puchały vyjednat propuštění aspoň žen přišly vniveč. P. Stepień prý ze sebe strachem nemohl vydat ani slovo, jak se třásl. Přesto zůstal... Lidé čekali v hrůze ve stodolách, muži měli tu výhodu, že s nimi byli kněží, kteří je zpovědi připravovali na setkání s Pánem. Když pak do Pierszaj přijeli tři vysocí důstojníci, proběhla nová selekce. Nejprve obcházelí stodoly, zabouchali na vrata a ptali se: „*Chcete zemřít, nebo jít na nucené práce?*“ Odpověď není třeba zmiňovat... Důstojníci tedy vytvořili dvě skupiny: jednu tvořili lidé mezi 15–50 lety, druhou ostatní. Ty následně propustili, avšak ty první hnali do vesnice Borowikowszczyzna, kde od Pierszajských separovali oba kněze. Zatímco farníky odvezli na nucené práce do okolí Minska, oba minority si nechali pro vlastní pobavení, z jehož obludné a nelidské podstaty zůstává rozum stát.

Opravdu je asi nemožné pochopit míru krutosti, která v těchto esesáckých monstrech spočívala. Podrobnosti o těchto ohavných zvěrstvích sice nemáme žádné, má se ale všeobecně za to, že nebohým menším bratřím měli jejich sadističtí trýznitelé nejprve vyloupnout oči, poté vyrvat jazyky, uřezat nosy, uši a s rukama svázanými drátem hodit jejich těla do stodoly a tu následně zapálit. Bylo 19. července 1943. V hábitech, které z nich předtím násilím svlékli, se pak trýznitelé vrátili do vesnice a parodovali obřady mše svaté.

Dva týdny poté sebrali vesničané zohavená těla obou minoritských kněží a potají je pochovali u kostela. Heřmanovy ostatky se nacházejí v Pierszajích a také v lodžském kostele Panny Marie Andělské při minoritském klášteře.

Oba, jak P. Karel Heřman Stepień, tak P. Josef Achilles Puchała, byli zařazeni do skupiny 108 mučedníků II. světové války (většinou zahynuvších v koncentračních táborech), které 13. června 1999 Jan Pavel II. beatifikoval.

Ježíšovo učení

Celá Bible je Boží učení: ve Starém zákoně mluví Bůh ke svému lidu skrze patriarchy, soudce, krále a proroky a v Novém zákoně posílá svého Syna, vtělené Slovo, aby nám dal poznat Nejsvětější Trojici a její poselství lásky a slitovnosti. Ježíš se sám představuje: *Já jsem cesta, pravda a život, nikdo nepřichází k Otci než skrze mne*. (Jan 14,6) Ježíš nám ukládá, abychom se navzájem milovali tak, jako on miloval nás (srov. Jan 15,12). Zasazuje se o pravdu, protože ví, že *pravda člověka osvobozuje* (srov. Jan 8,32) a vede jej k věčnému životu.

Ježíš nás dále učí modlit se a předává nám modlitbu *Otče náš*, ve které se před ním všichni stáváme bratry a sestrami.

Konečně nás Pán učí též třem božským ctnostem, které nám umožňují zachovat věrnost spásy přinesené Kristem: víře v Boha a jeho dílo, naději v jeho království a jeho návrat a lásce k Bohu a bližnímu, abychom měli podíl na jeho slávě.

V Bibli, především v evangeliích jedná Bůh o víře, naději a lásce; pokouší se zasadit tyto tři velké ctnosti do srdcí svých apoštolů. Všichni ho však, žel, pod křížem opustí, kromě Jana. Přesto na ně sestoupí Duch Svatý a otevře jejich srdce letničnímu dění; jejich srdce jsou navždycky změněna.

Víra je uznání Ježíše jako Syna Božího, Mesiáše a Spasitele, pravého Boha a pravého člověka, který pro blaho lidí zemřel a vstal z mrtvých. Věřit v Ježíše, Spasitele, a v moc jeho lásky, to je pro každého zárukou spásy. Ježíš vždycky požaduje víru, aby mohl jednat, protože chce, aby se lidské srdce vrhlo k jeho Srdci, aby je poznalo v plné síle jeho dobroty a milosrdenství, jeho, který bez přestání lidi zachraňuje a chce je opět uvést do stavu milosti. V evangeliu se najde mnoho příkladů tohoto druhu: kananejská žena, oba slepci od narození, krvácející žena. Hlavní motiv Ježíše zní: „Jdi! Tvá víra tě zachránila!“

I v dnešní době nás Kristus učí. Činí tak prostřednictvím mystiků, mužů a žen, kteří se cele oddali Boží lásce a jsou uprostřed světa služebníky a služebnicemi jeho slitovné lásky.

Ježíš nás učí **věřit**: vyjevuje nám podstatu víry, její **dobrodiní** a konečně cíl této veliké ctnosti.

Pokud jde o **POVAHU VÍRY**, svěřuje Pán sv. Kateřině Sienské, jak velká je síla víry, která je okem duše a umožňuje ji vidět světlo a lépe chápat zář pravdy: „Služebníci už předem okoušejí věčného života. Dostává se jim ho patřením na dobro, které jim prokazují, a poznáváním mé pravdy. Toto poznání spočívá v chápání mnou prosvětleného oka duše. Zřítelníci tohoto oka je svatá víra, jejíž světlo umožňuje člověku správně rozlišovat a působí, abyste poznali a sledovali cestu a nauku mé pravdy, pravdy vtěleného Slova.“

K **DOBRODINÍM VÍRY** patří, že v člověku působí **velké ctnosti** a **připravuje ho plnit vůli Páně**. Je to královská cesta, jak se stát svatým. Pán potvrdil sv. Kateřině Sienské: „Moji služebníci mě poznávají, když na mě (s vírou) hledí; poznáváním mě milují; milující stávají se ničím a ztrácejí svou vlastní vůli. Jakmile ji ztratí, vezmou na sebe mou vůli a moje vůle není nic jiného než *jejich posvěcení*. Jejich srdce, cele proniknuté láskou k mé vůli, není zranitelné zkouškami života. Trpí ve svém těle, ale ne ve svém duchu, protože jejich vůle, která podléhá citům – ona vůle, která duši kalí a trýzní – je mrtvá. Když už neexistuje tato nízká vůle, mizí trápení; snášejí všechno s vděčností, těší se, když je zkouším, a netouží po ničím jiném než po tom, co chci já.“

Víra umožňuje opravdovým služebníkům Božím **čelit životním zkouškám**, ve všem **objevovat Boží vůli** a velmi intenzivně chápat **smysl** jeho spravedlnosti a jeho slitovnosti. Pán to řekl sv. Kateřině Sienské:

„Jsou-li příčinou jejich zkoušky lidé, nemoc, chudoba, rána osudu, odloučení od dětí či blízkých, snášejí tyto trny, které zemi způsobil hřích, se světlem rozumu a svaté víry. Jejich oči jsou upoutány na mne, který jsem nejvyšší Dobro, a nemohu chtít nic jiného než jejich dobro. Všechno, co se jim přihodí, je jim posláno z lásky, a ne z nenávisti.“

Poznání lásky, kterou k nim chovám, je vede k tomu, že zkoumají sami sebe a poznávají své chyby. Ve světle víry chápou, že

každé dobro musí být odměněno a všechna pochybení potrestána a že i nejmenší chyba by si zasloužila nekonečný trest, protože byla spáchána vůči mně, který jsem nekonečné Dobro. Dívají se na to jako na projev přízně, že jsou za to potrestáni v tomto životě, který tak rychle ubíhá. Tak se zkroutenosti srdce očisťují od hříchu a získávají zásluhy svou dokonalou trpělivostí.“

Víra umožňuje služebníkům Božím **poznat jed a nebezpečí** skrývajících se za zářícím leskem pozemských věcí. Člověk se skutečně váže na statky a chce jich sobecky užívat; zapomíná na Stvořitele a postupně se stává otrokem bohatství a stvořených věcí. Pán vysvětluje sv. Kateřině Sienské nebezpečí duchovního oslepnutí a slabosti, jaké se vystavují ateisté a lidé vůči víře lhostejní. „Tito lidé krácejí jako slepci s holi tím, že tolik lpí na všem, čeho se dotknou. Protože jejich pohled je zatemnělý, vztahují své city jen k pozemským věcem; mýlí se jako ti blázni, kteří jsou ošáleni zlatem číše, a nedbají na jed, který obsahuje. Když člověk vlastní všechny věci světa, jeho radosti, jeho potěšení, a užívá nezřízené lásky – beze mne –, je jako štír: zepředu jako zlato, zezadu jed. Neexistuje žádný jed bez zlata, ani zlato bez jedu – to zlato ale uvidíme nejdříve a nikdo se nevyhne jedu, není-li osvěcen světlem víry.“

Pravá víra působí u člověka, že **pohrdá neřestí a miluje ctnost**. Pán řekl sv. Kateřině Sienské: „Všichni, kdo jsou osvíceni světlem víry, oddělují dvojsečným mečem jed hříchu od nenávisti k neřestí a lásky ke ctnosti; ti, kdo jsou osvíceni jen světlem rozumu, získávají a vlastní zlato pozemských věcí, které si chtějí zachovat. Kdo však chce dosáhnout dokonalosti, odpouští se od těchto statků, a to ve svém srdci a také svými činy, duchovně i skutečně; ti všichni se řídí radami mé pravdy.“

Víra **otvírá člověku oči a učí ho spravovat Boží statky s láskou** a s ohledem na svou spásu. Pán vysvětluje sv. Kateřině, jak máme vlastnit bohatství světa: „Když člověk vlastní světské statky, má je vlastnit s pokorou, a ne s pýchou; má je vlastnit jako něco půjčeného, protože moje dobrota vám je daruje jen k užívání. Máte je jen potud, pokud vám je dávám; budete je uchovávat jen natolik, nakolik vám je nechám, a nechám vám je jen tak dlouho, dokud slouží k vaší spáse. Tak jich tedy máte užívat.“

Mystická nebo vlitá víra osvětluje duši vzhledem k nepochopitelné dokonalosti Boha. Světlem a vnímáním sebe sama dává Bůh duším, které ho pokorně a oddaně milují, aby jej nazíraly a chápaly. Svaté Magdaleně de' Pazzi Ježíš říká: „Komunikaci s mým bytím vám vlévám tak hluboké, tak jasné, tak vroucí poznání mne,

že už je to spíš vidění než víra. Tato znalost ve vás vyvolává nepřestávající úžas, z něhož vyvěrá niterná a nesmírná láska.“ (4. díl, 17. kap.)

Pokud jde o CÍL opravdové víry, **vede k mystickému sňatku** lidské duše s duší Ježíše ve slávě. Ježíš to slíbil sv. Kateřině Sienské těmito slovy: „Zasnubuji se s tebou vírou.“ A v masopustní úterý, které předchází postní době, ji Pán odpověděl. Ten den se Kateřina postila a velmi horlivě a naléhavě opakovala modlitbu Pána: „I kdyby byla vaše víra jen jako hořčičné zrnko, řekli byste této moruši: »Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře«, ona by vás poslechla.“ (Lk 17,6) Pán jí na to odpověděl: „Kvůli mně jsi od sebe daleko zahнала všechny marnosti tohoto světa a snažně jsi prosila; pohrdla jsi všemi rozkošemi těla, jen já jsem rozkoší tvého srdce. Proto jsem chtěl uzavřít slavnostní zasnoubení s tvou duší právě v této době, kdy se všichni ostatní ve tvém domě oddávají radosti hodování a oslavují své tělo... Já, tvůj Tvůrce a Spasitel, se s tebou zasnubuji ve víře, kterou máš zachovávat bez nejmenší újmy až do dne, kdy se mnou vejdeš na věčnou slavnostní hostinu... protože jsi vyzbrojena silou víry, budeš vítězně triumfovat nade všemi svými odpůrci.“ (*Vie de la sainte*, 2e partie, chap. 12, Ed. Lethielleux)

Tato síla víry oduševňovala Martu Robinovou, Maxmiliána Kolbeho, Otce Pia, Matku Terezu; teď chápeme velikost jejich díla, které není ničím jiným než velikostí Boha v nich.

Pravá víra působí obrácení a definitivně mění lidská srdce. Tak tomu bylo u Placida, pozdějšího sv. Eustacha, který se stal mučedníkem církve. Placidus uslyšel v horách hlas a zvolal: „Ty, který ke mně mluvíš, dej se poznat, abych v tebe uvěřil!“ Pán se mu zjevil a řekl mu: „Slyš, Placide, já jsem Ježíš Kristus, který z ničeho stvořil zemi a nebe, který oddělil a utvářel neuspořádanou hmotu. Já jsem stvořil světlo a oddělil je od temnoty. Stvořil jsem slunce, aby za dne osvětlovalo zemi, a měsíc s hvězdami, aby ji osvětlovaly v noci. Uspořádal jsem roční období, dny a roky. Stvořil jsem člověka z prachu země. Objevil jsem se v těle na této zemi, abych zachránil lidské pokolení; byl jsem ukřižován a pohřben a třetího dne jsem vstal z mrtvých.“

Liturgická čtení – dokončení ze str. 13

Evangelium – Lk 10,25-37

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?“ On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí, a svého bližního jako sám sebe.“ Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej, a budeš žít.“ Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a octl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou

šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu místu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Také jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumaru, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: »Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet.« Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se octl mezi lupiči?“ On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství.“ A Ježíš mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!“

Když slyšel tato slova, Placidus zvolal: „Věřím, Pane, že jsi to všechno udělal a že jsi přivedl zpět zbloudilé. Narovnej znovu padlé a vrať život mrtvým.“ Placidus se obrátil spolu se svou ženou a dětmi. Ostatně jeho žena slyšela hlas, který jí řekl: „Zítřka ke mně přijdete – ty, tvůj muž a tvé děti – a poznáte, že jsem Ježíš Kristus.“ (*Petit bollandistes, vie de saints*)

Víra v Boha dělá člověka **šťastným**, protože ho **orientuje k jeho cíli** a umožňuje mu **objevit smysl a krásu** jeho života. Ti však, kdo v Bohu věří, ale nežijí svou vírou, jsou pro Boha jako **slepí**, kteří nijak nepůsobí pro jeho království. Sváté Kateřině Sienské sdělil: „Když člověk dosáhne rozumného věku, uchovávají si ti, kdo se cvičí ve ctnostech, světlo víry a žijí ctnostmi, které prospívají bližnímu. Ale ti nešťastníci, kteří poté, co dosáhli rozumného věku, neužívají světla víry, nepřinášejí žádné ctnosti pro život milosti, ale jen mrtvé skutky, protože tyto skutky byly vykonány ve smrti hříchu a bez světla víry.“

O těch se říká, že měli víru beze skutků a že jejich víra je mrtvá. Tak jako mrtvý nevidí, tak ani oko inteligence, jehož zřítelnice je zakrytá, nic nevidí. Duše se nezná, nezná hříchy, které spáchala, nezná dobro, které jí přináším. Nezná ani mne, ani sebe samu; nemá v nenávisti svou smyslnost, ale miluje ji a snaží se uspokojit její přání. Přitom koná mrtvé skutky a páchá mnoho smrtelných hříchů. Protože mě nemiluje, nemiluje ani to, co já miluji, to znamená bližního, a nemá zálibu v konání toho, co je mi příjemné. Jejich víra je mrtvá, protože je bez skutků; vykonané skutky nijak neslouží věčnému životu, protože v nich není život milosti.“

Souhrnně můžeme říci, že víra žitá v lásce k Bohu a bližnímu podle Boží vůle přináší plody milosti a připravuje věrného křesťana na život milosti; pro věčnost přináší „sklizeň“ blaženosti a nádhery. Věřit a nemilovat, takový život však znamená smrt, možná navěky. Kristus nám to chce připomenout otcovskými radami, které dává mystikům. Otevřme oči svého srdce, abychom pochopili, že jeho slovo je pravda a vede k blaženosti, která je a bude jen v něm.

Zdroj: Maria heute 4/99

Unikátní nález mongolské mince na úpatí Hostýna

Po důkladném zkoumání zveřejnil 31. ledna 2025 odborný časopis (*Numismatický sborník* č. 38/1–2, str. 65–76) studii o nálezu mince (tzv. dirham), ražené na území střední Asie v době Velkých mongolských chánů mezi lety 1220–1225 a nalezené 2. července 2020 u slavkovské louky Stráně (GPS – 49.3752778 N, 17.6866189 E) nedaleko Hostýna. Minci, objevenou při soukromém průzkumu detektorem kovů, označil nic netušící nálezce za medailku a odevzdal ji Moravskému zemskému muzeu v Brně, kde byla uložena do depozita numismatického oddělení.

„Dirham s arabskými nápisy představuje mimořádně cenný doklad přítomnosti Mongolů na Moravě v roce 1241,“ píší autoři Jiří Militký, Filip Hradil, Tomáš Somer a Dagmar Grossmannová. „Je zcela vyloučené, aby tato mince byla ve 13. století na Moravě součástí oběživa. Tuto interpretaci umocňuje skutečnost, že jde o dosud jediný prokazatelný nález mongolské mince na Moravě, přičemž nálezy mongolských mincí dosud chybí i na území Polska, Slovenska nebo Maďarska,“ konstatují odborníci, kteří ve zmíněné studii rekapituluji dobové písemné prameny k mongolskému vpádu na Moravu, tak i mnohem pozdější vybájené příběhy z produkce zejména českých jezuitů. Nález Čingischánovy mince „s nízkým obsahem

stříbra“ ovšem nedokazuje, že u Hostýna došlo k bitvě s mongolskými vojsky, ubírajícími se po vítězství u polské Lehnice přes Moravu a Slovensko do Uher, kde se chtěli připojit k většímu zbytku své armády. „Nevíme samozřejmě, za jakých okolností byla mince ztracena, netušíme, jestli zde vojsko tábořilo, nebo jde-li o náhodnou ztrátu mince ve volné krajině... Je ovšem fascinující, že první artefaktní důkaz přítomnosti Mongolů na Moravě pochází právě z úpatí Hostýna. Jeho prostřednictvím tak díla psaná v 17. století dostávají nový rozměr, ačkoliv jakékoliv propojení mezi historickou skutečností a tradovanými příběhy zřejmě nikdy neprokážeme,“ uzavírají odborníci z Národního muzea v Praze, Vlastivědného muzea a Univerzity Palackého v Olomouci a Moravského zemského muzea v Brně.

P. Milan Glaser SJ

Zdroj: Listy svatohostýnské 1/2025, str. 21

Pramen:

Jiří Militký – Filip Hradil – Tomáš Somer – Dagmar Grossmannová: *Nález mince mongolského Čingischána z k. ú. Slavkov pod Hostýnem (okr. Kroměříž)*. In: *Numismatický sborník* 38/1–2, Centrum medievistických studií Akademie věd České republiky a Univerzity Karlovy v Praze.



K dokončení výzdoby pražského Mariánského sloupu

Modlitba svatého růžence u Mariánského sloupu

Panno Maria, stojíme zde na Staroměstském náměstí u obnoveného Mariánského sloupu a spolu se sv. Cyrelem a Metodějem, sv. Václavem, sv. Ludmilou, sv. Anežkou Českou, sv. Janem Nepomuckým, sv. Janem Sarkandrem, sv. Zdislavou, bl. Karlem Rakouským (císařem a českým králem) a všemi našimi národními patrony děkujeme:

Děkujeme za 23. leden 2020, kdy pražští zastupitelé odsouhlasili návrat Mariánského sloupu na Staroměstské náměstí v Praze. Děkujeme za 4. červen 2020, kdy socha Panny Marie Immaculaty byla slavnostně umístěna po 102 letech zpět na Mariánský sloup.

Děkujeme za 15. srpen 2020, slavnost Nanebevzetí Panny Marie a slavnost požehnání Mariánského sloupu panem kardinálem Dominikem Dukou a celou naší církví.

A konečně děkujeme za to, že nám Pán Ježíš dal Pannu Marii jako naši Matku.

Při pohledu na Mariánský sloup vidíme sochy čtyř andělů, které znázorňují a představují čtyři kardinální cnosti: **moudrost, spravedlnost, statečnost a mírnost**. Děkujeme i za to, že se tyto čtyři sochy andělů navrátily na svoje původní místo a v této modlitbě svatého růžence chceme na přímluvu Panny Marie vyprošovat tyto čtyři ctnosti pro nás i pro naši zemi.

Začátek modlitby svatého růžence.

Krátká modlitba mezi jednotlivými desátkami:

Krásné dítě nebeské, Pražské Jezulátko, Panno Maria Neposkrvněná, Panno Rynecká, k nebi s vámi vzhlížíme, o vyslyšení svých proseb a za duše v očistci vás prosíme.

1. desátek svatého růžence – první anděl představuje MOUDROST

Anděl řetězem a klíčem svazuje d'ábla v lidské podobě s jeho atributy, rohy a ocasem, tento d'ábel představuje **herezi**.

Prosíme v tomto desátku o dar moudrosti i vedení Duchem Svatým pro nás, naše vládní představitele, náš stát i naši



církev. Uděl nám, Pane, dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat, ať dosáhneme jejich správného poznání a můžeme se tak na konci své životní cesty radovat se všemi svatými v nebeském království.

2. desátek svatého růžence – druhý anděl představuje SPRAVEDLNOST

Anděl propichuje d'ábla **moru**. Mor nám dnes může symbolizovat nejruznější nemoci.

Prosíme tedy zvláště za všechny nemocné, ale i lidi umírající a opuštěné, lidi bez naděje, lidi na pokraji svých vlastních sil, lidi utiskované a za ty, jimž jsou upírány základní práva na život, svobodu a majetek. Posiluj je, Pane, na jejich cestě do nebeské slávy, aby mohli okusit spravedlivou odměnu v ráji.



3. desátek svatého růžence – třetí anděl představuje STATEČNOST

Anděl pozvedá meč nad drakem představujícím **hladomor**. Ačkoliv se nám to může zdát dnes téměř nemožné, i v dnešní době umírají tisíce lidí hladem.





Prosíme, Pane, abychom byli ohleduplní k našim blízkým a dokázali jim nabídnout pomocnou ruku. Prosíme také, abychom se statečností čelili všem obtížím a nástrahám života a nikdy před nimi nerezignovali, ale s Tvou pomocí je dokázali unést.

4. desátek svatého růžence – čtvrtý anděl představuje MÍRNOST

Anděl pozvedá plamenný meč nad lvem *války*.

Prosíme v tomto desátku o dar spravedlivého jednání a rozhodování podle Boží vůle a Božího zákona. Také prosíme



o dar míru v naší zemi, mezi národy i na celém světě a vyprošujeme mír zvlášť pro ty země, kde zuří válka, rozbroje a násilí. Pane, naplň i naše srdce pokojem, aby v nás nezvítězil hněv, zloba a pýcha, které jsou příčinou všech konfliktů a válek.

Kéž je nám i ctnost mírnosti v tomto boji posilou, abychom nemuseli otročit lidským vášním a hříchům.

5. desátek svatého růžence – pátým „andělem“ na Mariánském sloupu je Panna MARIA

Neposkvrněná, Bohorodička, Milostiplná, Spoluvykupitelka. Ta, která po desítky let čekala na to, až se lidé dohodnou, aby se mohla navrátit na Staroměstské náměstí, odkud dala podnět ke stavbě mariánským sloupům a rozvoji mariánské úcty v celé naší zemi. Boží moudrost však dokáže i tento hřích stržení Mariánského sloupu využít a proměnit v požehnání.

Prosíme tě, Pane, ať pro nás není Mariánský sloup jen sloupem, ale ať je pro nás Panna Maria útočištěm a cestou, která nás povede blíže k Tobě.



MODLITBA K PRAŽSKÉMU JEZULÁTKU A PANNĚ MARIÍ NA SLOUPU

Neposkvrněná Panno Maria,
Panno Maria Rynecká,
společně k nebi vzhlížíme,
krásné Dítě nebeské,
Pražské Jezulátko,
o vyslyšení svých proseb žádáme:
Ode všeho zlého zachraň nás,
v hodinu poslední ujmi se nás.
Náš národ opatruj,
svým požehnáním nás zahrnuj.
O to vroucně žádáme,
na kolenou se modlíme.
Přiď již, Pane Ježíši,
přiď zkrátka,
přijímáme tě s Pannou Marií,
jako malé Děťátko.
Na cestu se s Tebou vydáváme,
v Neposkvrněném Srdci Panny
Marie se ukrýváme.
Ona nás k Tobě ze sloupu svolává,
na nás však odpověď zůstává.
Nedej nám zahynout,
ale v poslední hodinu
dej milost si vzpomenout.
Vzpomenout na lásku
Matky všech,
Matky, jež shlíží znovu
na děti své.
Amen.

Wanda Póltawská – zázračně zachráněná, zachraňovala druhé

„Zlý duch se mě pokoušel mnohokrát zabít, ale nepodařilo se mu to,“ říkala. Svatý Jan Pavel II. ji uklidňoval: „Chce zabít, ale nemůže. Jsi v rukou Páně, jsi jím vyvolená.“ Zemřela přirozenou smrtí doma, zahrnována láskou své rodiny a modlitbami mnoha lidí, ve věku nedožitých 102 let.

Zachráněná navzdory záměrům Zlého

Kolikrát je možné mířit na někoho ze vzdálenosti jednoho metru pistolí a nezabít ho? Zlý duch, jak říkala, se ji pokoušel zabít mnohokrát. Jeho plány mu však nevyšly.

Nejprve měla Póltawská zemřít po zatčení během války v lublinské mučirné gestapa, nechvalně známém „Zámku“. Později se mnohokrát přiblížila smrti v německém koncentračním táboře Ravensbrück. Tam to bylo peklo na zemi: na mladé Wandě esesáci, zločinní lékaři, dělali pseudolékařské pokusy. Zázračně to vše přežila. Ve své autobiografii *I boje się snów* (A bojím se snů) tyto své otřesné táborové prožitky popsala. Služebník Boží P. Aleksander Woźny, jenž sám pobýval pět let v koncentračním táboře Dachau, po přečtení této knihy její autorce napsal: *„Vřelé díky za zaslané vzpomínky na lágr. Dlouho jsem podobné knihy nemohl číst, nicméně od této jsem se nemohl odtrhnout. Potvrdila se mi má domněnka, že v ženských lágrech to bylo ještě horší než v mužských.“* Svatý Jan Pavel II. vyznal: *„Mám vůči Tobě i dalším obětem války dluh. Mne Bůh takového utrpení uchránil. Skláním se před těmi, kteří tehdy nabyli tak strašnou zkušenost.“* Svatý otec oplýval výjimečnou dobrotou a také pochopením vůči lidem nemocným, trpícím, vůči obětem války a pronásledování. Choval též velký obdiv ke génii ženství.

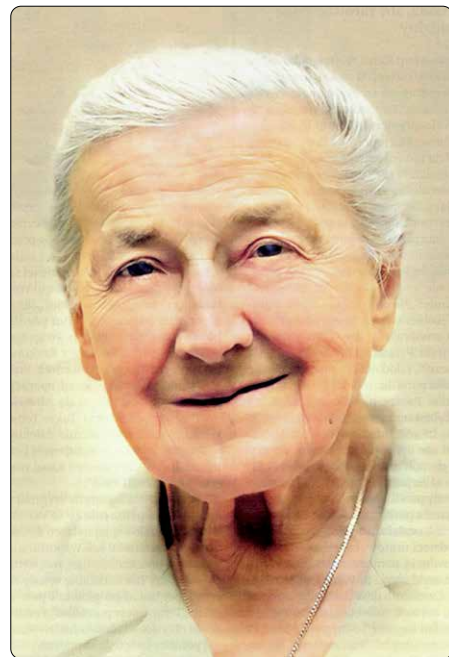
Později nastal čas pro další zkušenosti Wandy Póltawské – smrtelná nemoc v podobě rakoviny v roce 1962 a zázračné uzdravení z ní. Velmi komplikovaná operace krční páteře. Nehoda na varšavském nádraží, při níž spadla z perónu pod vagón. Pád na kamenných schodech v Římě, o němž napsala: *„Někdo neviditelný mě popostrčil. V poslední chvíli před udeře-*

ním se hlavou o schody mě zase někdo jiný zachytil. Spadla jsem tak, jako bych spadla na polštář.“ Rozsáhlé popáleniny při hašení požáru v „papežském domku“ nad řekou Wisłok. *„Zlý duch se mě pokoušel mnohokrát zabít, ale nepodařilo se mu to,“* říkala. Svatý Jan Pavel II. ji uklidňoval: *„Chce zabít, ale nemůže. Jsi v rukou Páně, jsi jím vyvolená.“* Zemřela přirozenou smrtí doma, zahrnována láskou své rodiny a modlitbami mnoha lidí, ve věku nedožitých 102 let.

Zachráněná, aby se stala lékařkou

Zázračné zachránění z koncentračního tábora a neotřesitelné rozhodnutí: *„Pokud mi Bůh dovolí přežít, stanu se lékařkou. Budu zachraňovat druhé, budu sloužit důstojnosti nemocných.“* Při přijímací zkoušce z matematiky na krakovské Lékařské fakultě Jagelonského univerzity napsala na papír: *„Byla jsem v koncentračním táboře, neumím vyřešit žádnou úlohu. Chci být lékařkou, abych mohla sloužit životu.“* Byla přijata. Stala se psychiatrickou. Vdala se a porodila pět dětí, přičemž to první umřelo krátce po porodu.

Jako psychiatricka hledala kněze, kteří by mohli plnit roli zpovědníků jejích pacientů. Na jedno setkání přišel i P. Karol Wojtyła. Sama potřebovala stálého zpovědníka, ale když jí byl navržen právě on, *„přiváděl mě do rozpaků svou svatostí a spiritualitou“*, napsala později. Přemohla se. Nezapomenutelná zpověď v krakovské mariánské bazilice. Prostá zpovědníková slova, vyslovená však s velkou mocí: *„Pán Ježíš chce, abys denně chodila na mši svatou a přijímala Eucharistii.“* – *„To je vyloučené,“* zněla její odpověď, *„jsem žena a matka malých dětí. Jsem psychiatricka, to je specializace velmi náročná na čas. To je vyloučené.“* Kněz opáčil: *„Ale jestli Pán Ježíš zve, tak dá sílu i čas. Je to velmi důle-*



Wanda Póltawská

žité, přicházej. „Ten těžký úkol se stal možným. Od onoho dne byla až do své smrti takřka denně na mši svaté a přijímala Tělo Kristovo. A nejen ona tento závazek plnila. Taktéž Pán Ježíš konal zázraky, aby se jí to dařilo!

Zachráněná, aby zachraňovala životy a rodiny

Arcibiskup Karol Wojtyła považoval za jeden z nejdůležitějších pastoračních úkolů péči o manželství a rodiny. Požádal Wandu Póltawskou, aby otevřela poradnu pro manželské páry. Krakovský metropolit jí pro tyto účely poskytl jeden z pokojů svého bytu na ulici Franciszkańska – se samostatným vchodem, nicméně sousedící s jeho bytem. Přicházelo sem velké množství lidí.

Jednoho dne přišla žena v pozhledném stavu, jež byla provdaná za policistu. Svěřila se, že jí manžel nutí k „odstranění plodu“, poněvadž nemají kde bydlet. Na Wandina slova *„Nezabíjejte to dítě!“* zareagovala žena výbuchem pláče. Náhle se otevřely dveře. Vešel arcibiskup Wojtyła. *„Paní, proč pláčete?“* zeptal se účastně, načež dodal: *„Za dva dny budete mít pro svou rodinu nový byt. Prosím, nezabíjejte své dítě!“* Arcibiskup žádný byt neměl. To byla 60. léta minulého století. Bytů se nedostávalo. Stal se však zázrak. Do dvou dní se byt našel. Policista měl později problémy s komunistickou stranou,

že přijal pomoc od církve. Dítě se nicméně podařilo zachránit. V nebi se dozvíme, kolik dětí zachránila okamžitou intervencí, materiální pomoci či svými přednáškami dr. Wanda Półtawska.

Občas udílela rady poměrně dost drsné a tvrdé. „*Nemůžu zůstat se svým mužem, řekl mi, že jsem hloupá.*“ Półtawska na to: „*Odpusťte, ale co když opravdu jste hloupá? Zkuste o tom popřemýšlet, vrátit se ke svému muži a polepšit se.*“

Pomohla i mnoha kněžím a bohoslovcům. Zachraňovala ohrožená povolání. Přátelila se s celou řadou řádových sester, pomáhala jim hmotně. Organizovala finanční pomoc při stavbě kostelů, např. Panny Marie v části Zakopaného na Krzeptówkách nebo kostela Povýšení sv. Kříže ve stejném městě.

Zachráněná díky modlitbě sv. Otce Pia

Z dopisu napsaného 17. listopadu 1962 v Římě: „*Velebný otče, prosím o modlitbu za čtyřicetiletou matku čtyř dcer z Krakova v Polsku (během poslední války pobývala v koncentračním táboře v Německu), v současné době onemocnělá rakovinou a nacházející se v nebezpečí ztráty života: aby Bůh na přímluvu Nejsvětější Panny projevil své milosrdenství jí samotné i její rodině.*“ Podpis: „*Karol Wojtyła z Krakova*“. Reakce Otce Pia: „*Jemu nelze odepřít.*“ O 11 dní později další dopis jednoho světce druhému: „*Velebný otče, žena z Krakova v Polsku, matka čtyř dcer, se 21. listopadu ještě před operací nečekaně uzdravila. Bohu díky. Rovněž Tobě, velebný otče, srdečně děkuji jménem jejím i svým, jménem jejího manžela i celé rodiny. V Kristu + Karol Wojtyła, Řím, 28. listopadu 1962.*“

Přátelství se svatým stigmatikem trvalo po celý Wandin život. V roce 1967 se jí podařilo dostat do San Giovanni Rotonda. Jak vzpomínala, Otec Pio k ní přišel a poznal ji, ač ji poprvé viděl tvář v tvář, pohládl ji po hlavě a řekl: „*Nyní je v pořádku.*“ Později ještě mnohokrát zakusila mimořádnou pomoc svatého kapucína z nebe. Odehrál se například tento příběh: Jistá žena prosila doktorku Półtawskou, aby navštívila její nemocnou sestru. Když se k nemocné lékařka dostavila, uslyšela: „*Otec Pio mi řekl, že dnes přijdete.*“ Podařilo se jí nemocnou umístit do nemocnice, kde se uzdravila.

Nelze vypsát všechny události, jež se odehrály během duchovního přátelství Wandy s Otcem Piem. Říkala: „*Jestliže je důležité, aby člověk nepodléhal snadno iluzím a neviděl všude zázraky, je stejně tak důležité, aby přemrštěným a špatně chápaným racionalismem neničil jednu z nejkrásnějších a nejvíce potěšujících životních pravd: že jsme vnořeni do Boží dobroty, do jeho lásky ke tvorům, jakou v plnosti zakoušeli světci.*“

Přátelství s P. Aleksandrem Woźnym

P. Woźny, farář ve farnosti sv. Jana Kentského v Poznani, organizoval už v 50. letech minulého století předmanželské kurzy. Podobně si počínal v Krakově P. Karol Wojtyła mající na starosti pastorační vysokoškoláků. Když se budoucí papež dozvěděl o počínání P. Woźného, poslal k němu Wandu Półtawskou. Později na to vzpomínala: „*Hned na první dobrou jsem se dovědila, že byl rovněž vězněm koncentračního tábora. Měl specifický odstup od životních problémů.*“ Wanda Półtawska brala nesmírně vážně rady a ponaučení P. Aleksandra. Zápisky z jeho rekollekt pro ženy nazvané *Drogi* (Cesty) rozdávala ve stovkách kopií těm, kdo potřebovali duchovní pomoc. O sbírce jeho ponaučení pro snoubence a manžele *Dobre rady dla narzeczonych i małżonków* prohlásila, že formulují otázky manželství nejjasněji a nejtrefněji. V roce 1969 napsal P. Aleksander vlastní rukou: „*Dě-*

kuji Bohu, že jste taková, jaká jste. Jsem si nicméně jist, že taková nezůstanete, poněvadž Bůh od Vás bude velkomyslně vyžadovat stále více. K Velikonocím Vám přeji, abyste mu už nic nemohla odříct.“

Vliv na papeže

Na toto téma koluje celá řada legend. Někteří tento vliv odmítají, jiní ho zase zveličují s tím, že „vládl“ ve Vatikánu. Obě tvrzení jsou mylná. Wanda Półtawska a její manžel Andrzej, profesor filosofie, byli přáteli kněze, biskupa, profesora, kardinála Wojtyły, papeže Jana Pavla II. Dochovalo se 270 ručně psaných dopisů adresovaných Karolem Wojtyłą manželům Półtawským. Nejde přitom o žádná formální přání či pár krátkých vět. Často se jedná o několikastránkové texty s modlitbami a osobními duchovními reflexemi. Svatý Jan Pavel II. byl otevřen názorům a radám mnoha lidí. Na všechny a na všechno pohlížel s vírou, každého člověka vnímal jako dar od Pána Boha. V tomto kontextu lze hovořit o vlivu Wandy Półtawské na Svatého otce. Karol Wojtyła s ní konzultoval text své knihy psané ještě v Krakově – *Miłość i odpowiedzialność* (Láska a zodpovědnost) a později texty katechezí *Meżczyzna i niewiasta stworzył ich* (Stvořil je jako muže a ženu). Półtawska ho již jako papeže prosila, aby sepsal dokument o sv. Josefovi, protože muži nezbytně potřebují nějaký následovníhodný vzor. Tak spatřila světlo světa adhortace *Redemptoris custos*. Po



Wanda a Andrzej Półtawští při setkání se sv. Janem Pavlem II.

vydání vzpomínkové knihy u příležitosti 50. výročí svého kněžského svěcení *Dar i tajemnica* (Dar a tajemství) přesvědčila lékařka sv. Jana Pavla II., aby pokračoval ve svých reflexích na téma služby biskupské. V roce 2004 byla vydána kniha *Wstańcie, chodźmie!* (Vstaňte, pojďte!). V létě roku 2002 zase papeže v Castel Gandolfo přesvědčila, aby se vrátil k psaní poezie. Tak povstal *Tryptyk rzymski* (Římský triptych). Podobnou historii má strhující apoštolský list ženám *Mulieris dignitatem* (Důstojnost ženy).

Wanda Półtawska zasvětila svůj život propagaci učení sv. Jana Pavla II. Nechtěla mluvit o sobě, chtěla předávat jeho učení. Před papežovou smrtí z jeho úst slyšela: „*Budu s tebou, když budeš hovořit k lidem. Vztáhnou k tobě ruce a nedají ti pokoj.*“ Tak tomu skutečně bylo prakticky až do konce jejich dní.

Scéna z Varšavy stará 10 let. Postní rekolekce na jednom gymnáziu. Zhruba 150 mladých shromážděných v tělocvičně. Hlasitý hovor, pokřikování, ruch... Vchází Wanda Półtawska. Starší drobná paní hovořící klidným hlasem. Mladí jsou ohromeni, naslouchají jí bez přestávky takřka půldruhé hodiny. Na závěr se ozve bouřlivý aplaus a prosba: „*Ziśtańte jeść a mluwte dál.*“

Poselství lékařky lékařům a učitelům

Svatý Jan Pavel II. snil o dobré pastorači lékařů a učitelů. Věděl, jak velký vliv mají lékaři na lidi. Mohou pacientovi poradit, aby si zvolil dobro, mohou ho přesvědčovat ke hříchu. Mnoho lidí naslouchá jejich názorům nekriticky. Wanda Półtawska myslence Svatého otce rozuměla více než dobře. S obzvláštním zápallem školila ty, kteří působili ve stejném oboru jako ona. Neustále je nabádala, aby vychovávali své svědomí, aby se nikdy nestali služebníky smrti, ale vždy sloužili životu a důstojnosti člověka. Zde má též původ její iniciativa *Deklaracja wiary lekarzy* (Deklarace víry lékaře), která kladla důraz na věrnost svému svědomí osvědčenému vírou, pod níž se na Jasné Hoře podepsalo v roce 2014 na tři tisíce lékařů a mediků.

Ještě během krakovského období arcibiskupa Karola Wojtyły organizovala Wanda Półtawska společné semináře pro



63. výročí svatby manželů Półtawských,
31. prosince 2010 v Chyszówkách

bohoslovce a mediky. Šlo jí o to, aby se budoucí kněží a lékaři seznámili se závažnými etickými otázkami a aby spolu dokázali rozmlouvat a hledat pravdu.

Wanda byla zastánkyní oddělené výuky, kde jsou zvlášť školy pro chlapce a zvlášť pro dívky. Sama do podobné školy před 2. světovou válkou v Lublinu chodila – vedly ji sestry voršilký. Vždy, dokonce i když byla vyčerpaná, jste ji mohli přesvědčit k účasti na setkání pro učitele. Obzvláštní význam totiž přikládala výchově malých dětí skrze zodpovědnou formaci učitelek pracujících v mateřských školkách.

Jeden krásný život!

Nelze obsáhnout slovy život této velké Polky, mimořádného člověka: ženy, man-

želky, matky, lékařky a učitelky. Bůh jí dal dlouhý život, jehož součástí bylo mnoho křížů. Wanda Półtawska zakusila nesmírné množství všemožných tělesných i duševních trápení, na druhou stranu však byla též výjimečným způsobem obdařena milostí. Stěžovala si sv. Janu Pavlu II.: „*Mám těžký život.*“ On jí opáčil: „*Chtěla bys ho vyměnit za jiný?*“

V noci z 24. na 25. října 2023 odešla k Pánu, za milovaným manželem, za sv. Janem Pavlem II., za tolika přáteli, za lidmi, jimž pomohla dojít do nebe. Kéž nás její krásný život inspiruje. Stojí za to „jít až na doraz“. Stojí za to se nešetřit. Stojí za to bránit život, obzvlášť život nenarozených dětí. Stojí za to propagovat čistotu a ukazovat krásu manželství a rodiny. Od Pána Boha jsme dostali jeden jediný život. Jak s ním naložíme?

S vírou ve společenství svatých můžeme Pána prosit skrze přímluvu Wandy Półtawské. Vždy velice ochotně přispěla na pomoc a řešila rozličné záležitosti. Tolik lidí jí vděčí za smysl života, obrácení, vydařené manželství, překonání různých krizí, hmotnou pomoc! Teď nám bude spolu se sv. Janem Pavlem II. pomáhat rovněž.

*Z Trwajcie w miłości 5/2023 přeložil -lr-
(Redakčně upraveno)*

V Bohu je naše záchrana

Jsmo rodiči dvou úžasných holčiček – čtyřleté Michalinky a dvouapůlleté Magdalénky. Rodičovství se pro nás stalo těžším, než jsme si původně představovali. Obě naše dcerušky se totiž narodily nemocné...

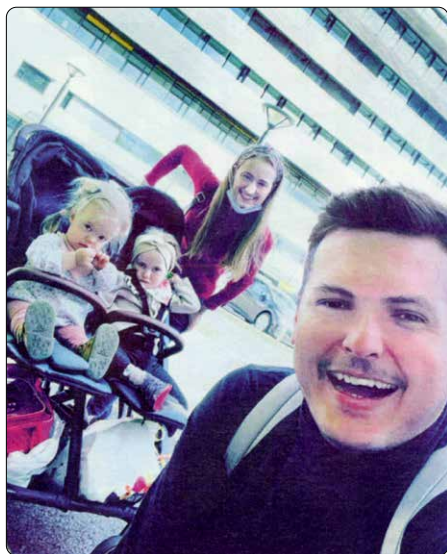
Michalinka má vrozenou srdeční vadu známou jako HLHS – syndrom hypoplas tického levého srdce, Turnerův syndrom a vrozenou nemoc ledvin. Magdalénka trpí achondroplázií, tj. nemocí způsobující nízkou postavu. Chceme se s vámi podělit o to, jak velké věci učinil Bůh Otec po poslední operaci naší Michalinky.

Narození dcery

Před necelými pěti lety jsme se zaražovali, když jsme se dozvěděli, že se naše rodina rozroste. Radost však netrvala dlouho. Ve 12. týdnu těhotenství lékaři odhalili první nesrovnalosti – hydrops fe-

talis. [Jde o vážný, život ohrožující stav, při kterém se u plodu nebo novorozence abnormálně hromadí tekutina ve tkáni kolem plic, srdce či břicha, popř. pod kůží – pozn. red.] Současně s tím potvrdili riziko výskytu genetických, jakož i jiných vrozených vad. Nakonec Michalině diagnostikovali HLHS. [Srdeční onemocnění pozorované u novorozenců. Jedná se o jednodukomorovou srdeční vadu, což znamená, že jedna strana srdce není vyvinuta správně – pozn. red.], Turnerův syndrom [Vrozená genetická porucha, která je způsobena absencí jednoho pohlavního chromozómu X – pozn. red.] a vrozenou chorobu ledvin.

Období těhotenství pro nás bylo neobvykle složité, poněvadž jsme slyšeli řadu diagnóz a velmi negativních debat. Bylo nám řečeno, že šance na to, aby se naše dcera dožila porodu, nedosahují ani 1 %. Obrátili jsme svá srdce k Bohu a tehdy jsme vůbec poprvé pochopili, že v Bohu je naše záchrana. Naše lidské síly byly zoufale omezené vzhledem k tomu, abychom uzvedli to, co nám bylo dáno nést (a co ještě mělo přijít).



*Anna a Robert s dcerami
Michalinkou a Magdalénkou*

Michalinka se narodila 16. března 2018. Ve svých dvou měsících podstoupila první operaci, která jí měla zachránit život. Dva týdny nato další. Nakonec byla po nelehkém pooperačním období propuštěna ve třech měsících domů. Konečně mohla poznat svůj domov! Naše radost neznala mezí!

Avšak nebyl to konec jejího léčení... V devíti měsících podstoupila další operaci, po níž se velmi rychle vzchopila. Poslední fáze léčení naší Michalinky probíhala 28. března 2022 v Ženevě. Operace se podařila (výsledek byl nejlepší možný ze všech, jaké byly ve hře). Leč ve druhém pooperačním období se objevily první komplikace. Lékaři potvrdili výskyt silného pooperačního deliria, epileptické záchvaty a oboustrannou mozkovou mrtvici. Na druhý den jsme s Michalinkou úplně ztratili kontakt. Dcera se nehýbala, nedokázala sama jíst, postihlo ji několik velmi silných epileptických záchvatů a halucinací... Všechny ty komplikace na nás spadly naprosto nečekaně.

Zažívali jsme návaly hrůzy, měli jsme tendence k agresivitě a depresi. Ovládlo nás zoufalství, probřečeli jsme celou noc. Nazítří jsme začali prosit o modlitbu všechny známé, farní společenství, přímluvce, příbuzné. Podporovali nás i ti příbuzní, kteří se vzdálili Pánu Bohu – modlili se za nás, ač to nečinili už mnoho let. Měli jsme za to, že tyto modlitby jsou Pánu Bohu zvláště milé. Nesčíslné množství lidí se na náš úmysl postilo, modlilo, dávalo almužny. Také za nás bylo odslouženo nespočet mší svatých.

Proměna našich srdcí

Jakožto rodiče dvou nemocných dětí jsme jejich život mnohokrát svěřovali do Božích rukou a do rukou lékařů. Tehdy jsme však mimořádně silně pocítili, že tady už nepomůže žádný lékař, jedině ten Nejvyšší. Tehdy se proměnila naše srdce. Namísto prosb jsme začali děkovat. Modlitba přímluvců měla velký význam, poněvadž nám pomohla změnit pohled na celou situaci. Začali jsme důvěřovat Bo-



*Poslední fáze léčení naší Michalinky
probíhala 28. března 2022 v Ženevě*



*Dva měsíce po operaci Michalinka zpívá,
tančí a jezdí na koloběžce*

hu a uvěřili jsme, že chce pro naše děti zdraví, že je Bohem věrným. Žehnali jsme Michalince, četli jsme jí slova 91. žalmu a s vírou jsme na ni kladli své ruce. Velmi brzy jsme začali sledovat drobné změny v jejím chování. Začala nás přejíždět očima, poprvé se usmála, nejprve pohnula rukou, poté i nohou. Jednalo se však o pozvolné změny. Neurologové předpovídali, že dcera se uzdraví v řádu několika let, pokud vůbec.

Nechyběly samozřejmě okamžiky pochybností. Neblahé myšlenky jsme se ovšem snažili vytěšňovat. Chválili jsme Boha za každý pohyb naší dcery, za její pohled, za to, že to můžeme prožívat společně. Dceřina nemoc neobvykle silně zpevnila naše manželství. Vděčnost a radost, které Pán vléval do našich srdcí, se ukázaly jako nesmírně důležité. Díky tomu jsme si navzdory prožívanému uchovávali radost. Jsme přesvědčeni, že nebyla výsledkem našeho lidského snažení. Necelé dva měsíce po operaci Michalinka zpívá, tančí a jezdí na koloběžce. Rezonance by se vyjádřila v tom smyslu, že naše dcera by ve skutečnosti takto fungovat neměla, leč ona je důkazem působení našeho Otce! On stojí nade všemi diagnózami. Mějme na paměti, že Boha neobvykle silně zasahuje naše modlitba.

Chvála Pánu, že učinil podivuhodné věci!

Anna a Robert

*Z Trwajcie w miłości 1/2023
přeložil -lr- (Redakčně upraveno)*

Chléb svatě Zity (29 – dokončení)

Pan Fatinelli se díky Zitině péči z nemoci zotavil, říkala si Rebecca v duchu. „Kéž by i Zita,“ dodala nahlas.

„S kým mluvíš?“ zeptala se Lea.

„Sama se sebou. Myslím na Zitu. Mám o ni strach.“ Utřela si slzy, jež jí začaly stékat po tváři.

„Stále je rozpálená jako pec. Nestačím jí přikládat studené obklady,“ dodala Lea. Ani jí se Zitina nemoc nelíbila.

Datum 22. dubna 1272 si určitě budou všichni pamatovat. Zatrulo jim, když jim Rita řekla, že Zita leží v posteli s horečkou.

Zita se chtěla v posteli zvednout, ale oslabené tělo protestovalo a ani se nepohnulo.

Každou chvíli jsem slabší a slabší. Před třemi dny jsem se ráno vzbudila rozpálená. Jako by mi uvnitř těla hořel oheň, vzpomínala v duchu. Nejdříve to bylo jen chvilkami, proto jsem si z toho nic nedělala a pokračovala ve svých každodenních povinnostech. Rebecce jsem přikázala, co má vařit, potom jsem zkontrolovala zásoby ve spíži. Blížil se konec měsíce, tak jsem dala do pořádku účty a spokojená, že všechno sedí, jsem se vydala do kostela na mši. Druhý den ráno jsem už nezvládla vstát. Celé tělo jsem měla jako v ohni. – Rekapitulovala uplynulé dny.

Do pokoje vešla Rebecca. I když měla v kuchyni hodně práce, nedalo jí to, aby se nepřišla na Zitu podívat.

Zita měla zavřené oči, a tak si myslela, že spí. Nahnula se nad ní a přiložila dlaně na čelo. Bylo jako rozpálená kamna.

„Rebecca, jsi to ty?“ promluvila k ní Zita slabým hlasem.

„Ano,“ přikývla a podala ze stolku hrnek s nápojem, „napij se.“ Přiložila jí ho k ústům.

Zita se napila vlažného bylinkového čaje. „To je dobře, že jsi přišla,“ slabě se na ni usmála. „Rebecca, odteď musíš kontrolovat i zásoby ve spíži. Já už to nezvládnu. Posad se,“ poklepala na postel.

Rebecca se posadila a soustředěně se zadívala na Zitu.

„Každou položku si pečlivě zapisuj. Musí ti vše sedět. Zapiš všechno, co jsi nakoupila i vydala. Budeš se tak moct podívat pánovi do očí. Každý měsíc mu podáš hlášení o stavu zásob, ale nezapomeň ani na nádoby. Nenadávej, když někdo něco upustí a rozbije. Jsou to jen věci. Dávej pozor, aby se ti hněv neusadil v srdci, to se pak těžce napravuje.“

Rebecca vzlykla. Zitina slova ji zasáhla. Vzpomněla si, jak se k ní dřív chovala. Ani netušila, že se jí Zita za její křik, pohrdání a posměšky odmění tím, že ji ustanoví kuchařkou, která má na starosti nejen vaření, ale i zásoby paláce. Takovou významnou úlohu si nezasloužím. A utírala si slzy.

„Proč pláčeš? Jsi šikovná, všechno ti jde jak po másle,“ usmála se na ni vlídně Zita a přidala ještě několik dobře míněných rad. „Nezapomeň na almužnu. Je velmi důležitá. Všechny zbytky rozdej žebrákům a dej jim i vodu. Dbej na to, abyste nepolevili ve společné ranní i večerní modlitbě.“ Hlavu zabořila do propoceného polštáře. „A nyní, prosím tě, pošli někoho pro kněze, aby mi udělil poslední pomazání, můj čas se naplnil. Ať se na poslední cestu nevydám nezaopatřená.“ A pohlédla Rebeccu po ruce.

Ta vstala, potichu zavřela dveře a do dvorany seběhla jako mladá srnka.

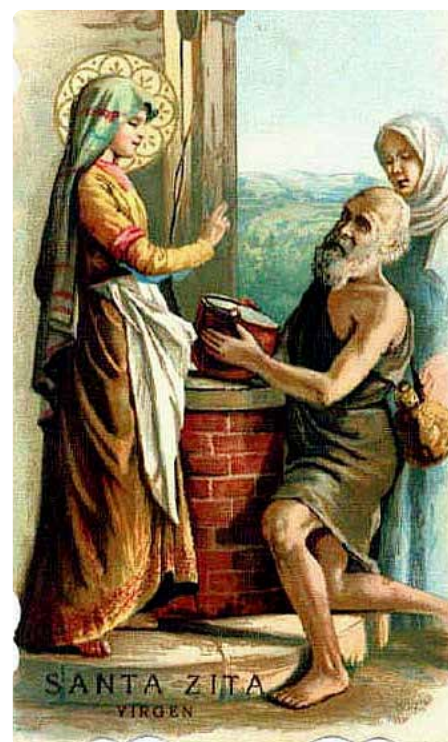
„Kam ses tak rozběhla?“ zeptal se ji Pagano, když do něj vrazila. Hned mu pověděla Zitinu prosbu.

Pagano zbledl. I když přišel na oběd, už na něj neměl ani pomyslení. „Půjdu se na ni podívat,“ řekl.

Rebecca zavrtěla hlavou. „Nechejte ji o samotě. Zita je myslí stejně jinde. Tvář jí hoří, ale oči jí září, jako by byla ve vytržení.“

„Dobře, počkám, až ji kněz zaopatří,“ souhlasil neochotně.

O dvě hodiny později stáli pan Fatinelli, Pagano a Isabella u Zitiny postele. Zita se knězi naposledy pořádně vyzpovídala, přijala poslední pomazání a těšila se, až natrvalo odejde k tomu, kterého po všechny roky pozemské poutě celým srdcem upřímně milovala. Od té doby, co



se mu jako desetiletá zasvětila, s ním žila v těsném niterném vztahu a nyní se ve spojení s ním chystala i zemřít.

Dobrý kněz, který se také musel přemáhat, aby zakryl slzy, s úžasem pozoroval Zitinu tvář. Svátostného Spasitele a svátost posledního pomazání přijala s velkou zbožností. Byla to poslední pečť věčného blaha. – Kéž bychom všichni byli jako Zita, povzdychl si v srdci, oddaní tělem i duší Kristu.

Zita měla ruce sepaté k modlitbě, její oči se dívaly vzhůru, do nebe, a tvář zářila nebeským úsměvem. V takovém rozpoložení zůstala i po jeho odchodu.

Isabella tiše vzlykala. Zanedlouho se bude vdávat a Zita ji ještě nedávno ubezpečovala, že jí pomůže vybrat svatební šaty. Dokonce i začaly sepisovat, co všechno je třeba na svatební hostinu nakoupit.

Nyní jsem ztratila i druhou maminku, vzdychla v mysli a náhle se jí v uších rozezněla Zitina slova: „Nikdy nezůstanete sama, pokud nezapomenete na Boží Matku. Jí se svěřte, ji vyzývejte a ona se o vás postará. Věřte mi,“ říkala jí, když truchlila kvůli mamince.

Děkuji ti, Bože, že jsi náš dům oblažil takovým klenotem. Statečně si plnila

všechny povinnosti a jen ty víš, kolik milostí nám svými modlitbami vyprosila, říkal si v duchu pan Fatinelli. Nečekal, že přijde den, kdy se bude muset se Zitou navždy rozloučit. Co Bianca zemřela, stala se mi velkou pomocnicí. Co si bez ní nyní počnu?

Zita náhle procitla, jako by jeho myšlenky slyšela. „Milostivý pane,“ šeptala, „kuchařku Rebeccu jsem do celého chodu domácnosti zasněžila, můžete ji důvěřovat.“

Užasle se na ni podíval. Zita se postarala ještě i o to, aby si nemusel dělat starosti! „Děkuji ti, že si svoje povinnosti plníš ještě i teď, kdy bys už nemusela,“ řekl dojatě.

Zita se jen usmívala. Potom se s velkou láskou podívala na Isabellu a Pagana. „Děti moje, opatrujte se a modlete se za mě,“ řekla – a odevzdala svou andělskou duši do rukou Stvořitele.

Zvon kostelní věže se v té chvíli třikrát rozezněl. Všem obyvatelům Luccy oznamoval, že jsou tři hodiny odpoledne.

Lidé seděli v parku, děti skotačily a všichni se radovali z pěkného dne. Náhle se na obloze objevila trpytící se hvězda.

„Podívejte, podívejte!“ křičeli jeden přes druhého, udivení takovým úkazem. Azurové nebe bylo bez jediného mráčku, takže hvězdu bylo jasně vidět. Tehdy nikdo z nich netušil, že je to znamení toho, že město Lucca bude 27. dubna 1272 skrze pokornou služku Zitu oslaveno.

„Slyšeli jste? Zita zemřela!“ křičel Maxim. Dozvěděl se to od Maurizia, když za ním přišel, aby se domluvili, kdy mu podkovká koně. Zůstal stát jako opářený. Zitu měl stále v srdci. Nejen pro zachráněný život, ale i pro její neustálou vlídnost. Byla to právě Zita, která mu poradila, aby se vyučil kovářem.

Všichni v parku byli rozrušení. Vzpomínkami na Zitu si navzájem skákali do řeči. Najednou, jako by se domluvili, se rozběhli k paláci via Fontana. Každý se s ní chtěl rozloučit.

„Myslím, že k nám přišli všichni obyvatelé Luccy,“ řekl Pagano, když vyhlédl z okna, aby zjistil, proč je na dvoře takový hluk. Lidé se strkali, každý chtěl spatřit svatou služku jako první.

„Přestaňte!“ zakřičela Rebecca. „Proč jste přišli?“

„Chceme se rozloučit se Zitou,“ řekli všichni jedním hlasem.

„Takovým hlukem? Nevíte, že k zemřelému se má přistupovat v tichosti a s modlitbou?“ kárala je. „Je vás hodně. Nemůžete se k ní nahnout všichni najednou.“

Příchozí uznali, že má pravdu. Začali se stavět do řady, aby se mohli se Zitou uctivě rozloučit.

„Vypadá to na mnoho hodin,“ konstatoval Pagano.

„Nemůžeme jim to zakázat. Všichni ji měli rádi,“ vzdychl pan Fatinelli.

„Úplně jsem zapomněl promluvit s knězem o pohřbu.“

„Zajdu za ním,“ nabídl se Pagano.

Isabella vyskočila z pohovky. „Půjdu s tebou. Aspoň mi uteče čas, než budu moci dát služkám pokyny, jak mají Zitu připravit.“

Sotva odešli, do salónu přiběhla Rebecca. „Milostivý pane, co budeme dělat? Na dvůr se sbíhá čím dál víc lidí. Dokonce za boční bránou postávají žebráci, kterým Zita rozdávala almužnu. Nemůžeme přece všechny pustit do paláce!“ A dávat pozor, aby něco neukradli, dodala v mysli.

„Dáme ji převést do kostela. Tam se s ní můžou rozloučit. Pošli Maurizia k tesaři pro rakev. Isabella ti dá potom pokyny. Já se v tom nevyznám,“ pokrčil rameny.

Večer převezli rakev se Zitiným tělem do chrámu svatého Frigidiana. Kněz věděl, že projevovali úcty, kterou prokazují lidé Zitě, neskončí během jedné noci, proto navrhl Paganovi, aby se pohřeb konal až pozítří.

Maurizio a další tři sluhové nesli rakev na ramenou. Za nimi kráčeli měšťané. Nezaujatý pozorovatel by si mohl myslet, že jde nějaké slavnostní procesí.

Před vstupem do kostela na ně čekal kněz, který rakev pokropil svěcenou vodou a postavil se do čela průvodu. Vešli do kostela a rakev uložili na slavnostně vyzdobené místo, aby všichni mohli uctít andělskou služku.

Kostel se rychle zaplnil. Pan Fatinelli, Isabella a Pagano seděli v první lavičce. Isabella se modlila růženec a muži se k ní připojili v duchu.

„Pomalů se tu už ani nedá dýchat,“ šeptala Rebecca Ritě. „Už jsou plné i boční lodě.“

Pagano zvedl hlavu a nespokojeně ji vrtěl. Upozornil Isabellu, aby se podívala na rakev. Lidé si odtrhávali kousky látky ze Zitiných slavnostních šatů, aby měli aspoň něco na památku.

Služebnictvo, které také přišlo vzdát úctu zesnulé Zitě, vstávalo z lavic. Podle Zitina vzoru nikdo nechtěl zanedbat své povinnosti.

„Také půjdu. Musím připravit náhradní šaty,“ zašeptala Isabella.

„Co říkala?“ zeptal se pan Fatinelli syna.

„Podívej se. Každý si odtrhává kousek látky ze Zitiných šatů,“ odpověděl Pagano.

Co se to děje? To jsem ještě nezažil! Chovají se, jako by nezemřela služka, ale světice, huboval v duchu. Snad ji do zítřejšího rána úplně neoškubají. Naštvaný vstal z lavice. „Pojďme!“

Rebecca brzy ráno utíkala do kostela. Chtěla se pomodlit u Zitina těla a vyprosit si u ní požehnání pro všechnu práci. Blížila se ke kostelu a úžasem oněměla. Před kostelem stál dlouhý zástup poutníků, kteří se přišli rozloučit se Zitou. Otočila se a vrátila se do paláce.

Zamyšlena začala připravovat snidani. Pan Fatinelli chtěl dnes Zitu pohřbit. To tedy nevím, jak se mu to podaří, říkala si v duchu. I proto jí včera přikázal, aby moc nevyvářela. Pro jistotu přiložila do pece a potom šla do spíže pro vajíčka, která si opatrně vložila do zástěry. Připraví je panstvu, služebnictvu namaže chléb s kozím sýrem a olivami. Jednou rukou si přidržovala zástěru a druhou uchopila koš se zeleninou.

„Nebudu tu nadarmo sedět a čekat, až se sem všichni nahnou, aby se najedli,“ řekla si pro sebe. Položila koš na lavici a vajíčka opatrně vyskládala na stůl. Posadila se na lavici a začala čistit zeleninu. Přisype k ní sójové boby a dochutí máslem. Všechny recepty, které se naučila od Zity, se nyní snažila zapsat si do paměti. Dřív tomu nevěnovala pozornost, protože Zita byla stále po ruce, až dnes je na všechno skutečně sama. Bože, dej, abych to zvládla! Utřela si slzy. Pořád se jí v hlavě honily myšlenky na Zitu, a přitom ji hryzalo svědomí. Ale vždyť na to nemělo právo! Zita ji odpustila.

Když seděla u její postele a Zita jí dávala poslední rady, propukla v neutišitelný pláč.

„Neplač, nebojím se smrti.“ Zita ji poladila po ruce.

„Pláču sama nad sebou. Tolikrát jsem na tebe byla zlá, a ty jsi mě vzala k sobě do kuchyně!“

„Rebecca, máš velmi dobré srdce, jen se to bojíš přiznat. Raději necháš zlo, aby si s tebou hrálo, místo toho, aby ses mu postavila. Už v Lunatě jsem si všimla, že umíš být i jiná než věčně nespokojená a posměvačná služka. V kuchyni ses rychle zapracovala, líbila se mi tvoje dychtivost. A v tom i vytrvej. Dychti po dobrou a zlu ukazuj záda.“

Dveře se otevřely a dovnitř vešel Maurizio. Zaradovala se. Aspoň zahnal její mučivé myšlenky.

„Byl jsem v kostele. Je tam ještě větší nával než včera. Kdoví, zda se panu Fatinellimu podaří vystrojit Zitě pohřeb. Každý čeká, až bude moct přijít k rakvi, a sotva se pomodlí, už z ní trhá látku. Šaty, co jste jí včera oblékly, je třeba znovu vyměnit.“ Sedl si k ní na lavici.

„Vždyť tolik šatů ani nemá,“ reptala Rebecca. „Pohlídej mi kuchyň, musím to jít říct milostivému pánovi.“

Na dvoře potkala kněze. „Jdu za panem Fatinellim. Pohřeb musíme odložit.“ Těžce oddychoval, neboť cesta do kopce ho zmohla.

„Právě jsem se také za ním chystala. Maurizio říkal, že je kostel plný.“

„Má pravdu,“ přikývl.

Rebecca ho uvedla do salónu. Potom šla k pánově ložnici a jemně zaklepal na dveře. Když zaslechla „volno“, vešla dovnitř.

„Milostivý pane, odpusťte, že vás tak brzy ráno ruším, ale přišel za vámi velebný pán.“ Uklonila se.

„Pošli mi sem komorníka,“ řekl a vstal z postele.

Rebecca zařídila, co bylo potřeba, a utíkala do kuchyně připravit snídani. Lea se už oháněla u pece. „Dala jsem vařit polévku,“ pochválila se.

„Dobře. A nyní mi rychle pomoz připravit pokrm pro panstvo. Umažím vejce, ty nakrájej sýr a naskládej na talíře plátky uzeného jazyka. Přichystej toho pro čtyři, v salóně sedí i kněz,“ přikazovala Rebecca a na pánev vhodila kousek omastku.

„Netušil jsem, že byla tak známá,“ řekl pan Fatinelli, když mu kněz zopakoval, co před chvílí vyprávěl Rebecce.

„Bude nutné znovu ji obléct, aby její tělo nepokrývaly jen pruhy látky. Počkejme ještě dnes, třeba se to samo utiší,“ navrhl kněz.

„Dobře, ale zítra bychom ji už měli pohřbit, aby její tělo nezačalo zapáchat.“

Kněz se udiveně podíval na pana Guglielma. „Milostivý pane, ze Zitina těla vychází lahodná vůně, která se šíří po celém kostele! Ale máte pravdu, měla by se co nejdřív pohřbit, aby její tělo našlo skutečný odpočinek.“

Pátý den od Zitiny smrti kněz rozhodl, aby ji konečně pohřbili, navzdory tomu, že do kostela stále proudily davy poutníků. Pripadalo mu, jako by sem přišla půlka Itálie.

„Lucca ještě takovou slávu nezažila. I když mě to těší, musíme konat. Zita si zaslouží pohřební obřad, aby mohla blaženě odpočívat v Boží náruči,“ řekl panu Fatinellimu. Byl přesvědčen, že Zitina duše odletěla přímo do nebe. Z čeho by se tato andělská duše měla očišťovat v ohni?

„Navrhuji, abychom ji pochovali v prave poledne, ačkoli...“ odmlčel se.

„Jen pokračujte,“ vyzval ho pan Guglielmo.

Kněz nevěděl, jak to říct. Ještě nestihl vstřebat všechno, co se dělo před jeho očima i před zraky poutníků u rakve s vystaveným Zitinytým tělem.



„Dějí se zázraky,“ rychle vyhrkl.

Pan Fatinelli se na něj překvapeně podíval.

„Je to tak, milý pane. Bůh už nyní na Zitinu přimluvu uzdravuje. Proto navrhuji, abychom její tělo uložili do kamenné rakve a nechali ji vystavenou v kostele. Vyčkáme, co se bude dít dále.“

„Souhlasím,“ přikývl pan Guglielmo. „Pošlu služky, aby ji důstojně připravily.“

Zvon kostelní věže dvanáctkrát zazvonil a potom utichl. Lucca jako by byla po vymření. Všichni se přišli naposledy rozloučit se Zitou. Chrám praskal ve švech, a i tak se do něj všichni nevešli. Lidé postávali před kostelem a tiše se modlili za andělskou duši, protože nic z toho, co říkal kněz během pohřebního obřadu, neslyšeli.

Obřad skončil. Zitiny ostatky na knězův příkaz uložili do kamenné rakve v boční kapli a přikryli ji těžkým víkem. Čekalo se, zda zázraky budou pokračovat nebo ustanou.

Třetí den po pohřbu se kněz připravoval v sakristii na mši, když se dveře prudce otevřely.

„Velebný pane, rychle pojďte...“ zadýchaně promluvil kostelník a ukazoval na boční kapli. Kněz neochotně vstal od stolu.

Došel k boční kapli a myslel, že ho šálí zrak. Nevěřičně sledoval zvláštní olej vytékající z rakve.

EPILOG

Vytékajícím olejem to neskončilo. Naopak. Děly se stále nové a nové zázraky. Je pořád platné, že čím větší zásluhy, tím větší oslava. Zita se po celý život skvěla panenskou čistotou, přesně jak slíbila Pánu Ježíši. Kromě toho konala skutky pokání a milosrdenství. Není se tedy co divit, že získala tak velké zásluhy a Bůh skrze její přimluvu konal zázraky. Určitě jich bylo více, avšak zmíníme jen několik.

Mladík, který vyrůstal v rodině Fatineillových, cestoval krátce po Zitiny smrti do Provence kvůli obchodním zájmům. Tam však těžce onemocněl, že si s tím nevěděli rady ani tři lékaři a nedávali žádnou naději na jeho uzdravení.

Mladý muž, jakmile si vyslechl neúprosný verdikt, se s důvěrou obrátil na

svatou Zitu. Vroucně se k ní modlil, jako se modlíval, když byl malým dítětem. V noci, když pro bolesti nemohl spát, zjevila se mu Zitu ve slavnostním rouchu, se zářící korunou na hlavě, s milým úsměvem a svou přirozenou vlídností. Okamžitě ji poznal a znovu ji prosil o pomoc.

„Neboj se,“ odpověděla Zita.

Nemocnému se zdálo, že kdosi stojí za Zitou, a tak se jí na to zeptal. Zita ho však vlídně napomenula, aby se uklidnil a příliš se neunavoval. Natáhla ruku, položila ji mladíkovi na čelo a potom zmizela.

Mládenec náhle pocítil zvláštní sílu. Vstal z postele a sháněl se po jídlu. Ošetřovatelka se domnívala, že mladík blouzní v horečce, proto ho chtěla znovu uložit do postele. Když se ale potom přesvědčila, že je skutečně zdravý, jen se ho zvědavě zeptala, s kým ho slyšela mluvit. Bylo jí divné, že zaslechla rozhovor, i když kromě mládence v pokoji nikdo nebyl. Mladý muž jí povyprávěl průběh zjevení.

Ačkoli Zita vedla skutečně bezúhonný život, což dokazovala viditelnými zázraky, přece se našlo několik zlomyslných odpůrců, kteří neváhali Zitu zesměšňovat.

M. Battilon z Luccy hanil svaté Zitiho tělo a posmíval se zázrakům, kterým nevěřil. Kdykoli zaslechl znít zvony ohlašující nový zázrak, rouhal se a pohoršlivě se posmíval. Bůh je sice shovívavý, ale i spravedlivý a svou věrnou služebnici nechal déle urážet. Potrestal bezbožníka pro výstrahu všem, kteří se svaté Zitě sice ne veřejně, zato v duši vysmívali.

Večer 29. dubna, když se onen rouhač ukládal ke spánku, znenadání onemocněl tak, že zcela oněměl.

Druhý den ráno celý vystrašený utíkal k převorovi kláštera s prosbou o radu a pomoc. Prevor však velmi dobře věděl, proč oněměl, a poradil mu, aby bosý, s provazem na krku, putoval od kostela ke kostelu a takto vykonal pokání za své rouhání.

Batillon jeho radu poslechl a hned se vydal na tuto zvláštní pouť. Když ji dokončil, vydal se znovu za převorem, aby mu dal další radu. A on ho povzbuzoval, aby šel do kostela svatého Frigidiana k hrobu svaté Zity a tam ji na kolenu odprosila za všechny urážky, kterými ji častoval. Nešťastníkovi nezbylo nic jiného, než ho poslechnout.

Přišel do kostela, prodral se mezi davem lidí až k hrobu. Tam se vrhl na podlahu a hlasitým pláčem prosil Zitu o odpuštění a žádal ji o pomoc a smilování.

A skutečně se stal zázrak! Battillon po krátké modlitbě mohl znovu mluvit. Nebyl to však jediný zázrak, neboť Battillon se obrátil a nahlas jásal tak, aby to všichni shromáždění slyšeli. Chválil Boha, velebil jeho služebnici Zitu voláním: „Zázrak! Zázrak!“ Tentokrát mu zvuk zvonů, ohlašující nový zázrak, nezkřivil tvář šklebem, ani jeho jazyk neřekl žádné rouhavé slovo.

O zázracích svaté Zity z Luccy se zmiňuje i profesor práv Ugolino z Parmy. Zita uzdravila třiapadesát osob různých národností z rozličných nemocí celého těla nebo jen jeho částí, šestnácti lidem vrátila zrak, šesti němým vrátila sluch, dvánácti lidem posedlým zlým duchem a také mnoha jinak nemocným vrátila zdraví.

Právník a další svědkové však u soudu dokázali a potvrdili přísahou, že případů uzdravení z nebezpečných či smrtelných nemocí přesahuje počet tisíc.

Všechny sepsané a potvrzené zázraky, které se staly na přímluvu svaté Zity, se nachází mezi rukopisy rodiny Fatine-llových, a tak byla Zita už v roce 1278 veřejně uctívána jako světice.

Papež Lev X. bulou z 11. dubna 1510 ustanovil, že se její svátek může veřejně slavit 27. dubna v chrámě svatého Frigidiana.

V roce 1580 byla v přítomnosti biskupa Luccy Alexandra Guidiccioniho a generálního vikáře Francesca Buonavoglieho otevřena rakev s ostatky svaté Zity.

Její tělo bylo neporušené, proto se rozhodli uložit je do nádherné skleněné rakve. Oblékli ji do zlatého roucha, hlavu ozdobili drahocennou korunou a postavili ji na oltář k veřejnému uctívání.

Papeži Inocencovi XII. nic nebránilo v tom, aby ji v roce 1696 svatořečil.

K Zitině počtě byly postaveny kostely v Palermu, Anglii, Portugalsku a Janově, kde také vzniklo bratrstvo, jehož posláním je uctívat svatou Zitu.

Přeložila -mv-

(Redakčně upraveno)



MODLITBA KE SVATÉ ZITĚ

Slavná svatá Zito,
příklade křesťanských ctností,
oroduj za mě v této mé potřebě:

(uved'te ji)

Dopřej mi i vytrvalost
ve všech mých povinnostech
a trpělivost ve všech
mých zkouškách
podle tvého příkladu,
a aby mi pomohla tvá přímluva
v těžkostech tohoto života,
abych mohl být s tebou
sjednocený v budoucím životě,
kde už nebude pláč a smutek,
ale radost a věčné štěstí.
Amen.

Pondělí 7. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (15. díl): Prožívání církevního roku se staršími dětmi **7:10** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (150. díl): Táhle za kopcem je Sarajevo **8:35** Měl to být Gerlach **9:00** Viděli jsme 5+ **9:25** Skopje – den díkůvzdání **9:50** Outdoor Films s Petrem Horkým: Putování královstvím ledu a mrazu **11:20** Toulky po Slovensku – Kremnica **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** První křesťané: Velikáni víry – Svatý Augustin **13:20** Albánie – Terra Incognita **14:00** Za obzorem: Architekt Jan Soukup **14:35** Filipíny – Tajfun Haiyan **15:15** Noční univerzita: Pavel Hošek – Chasidská spiritualita a mystika **16:15** Ohlédnutí za Národní poutí do Říma ve Svatém roce 2025 **17:20** Venezuela – Neprošlápaná cesta [P] **18:00** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **18:05** Příběhy Starého zákona: Mojžiš **18:15** Cirkus Noeland (16. díl): Roberto, Kekulín a lupič Cukrouš **18:45** Kapky na Mohelnickém dostavníku **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Madam závist **19:45** Přejeme si... **20:05** Bohém s Bohem: Pavel Helan **21:15** V pohorách po horách: Vysoký kámen a Havlova hora v České Kanadě **21:25** Za obzorem: Architekt Jan Soukup **22:00** Noemova pošta: Červenec 2025 **23:05** Ježíšovi učedníci **23:35** V souvislostech **0:00** Nicu **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 8. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Hovory nosorožců **7:05** Mladí salesiánští misionáři 2016 – Nový Zéland **7:15** Otcovské srdce **9:00** V souvislostech **9:20** Dokořán: S Petrou Burianovou **10:10** Noční univerzita: Pavel Raus – Život mimo internet **11:00** Svědkové největší lásky: 19 alžírských mučedníků **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Jak potkávat svět: S Alfrédem Strejčkem **14:00** Za obzorem: Olympionik Jakub Tomeček **14:35** Varšava 1943–1944: Boj za svobodu **15:30** Muzikanti, hrajte **16:00** Klapka: S festivalem BAF **17:10** Brána do světa umění: ZUŠ Říčany **18:00** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **18:05** Příběhy Starého zákona: Vysvobození z Egypta **18:10** Cirkus Noeland (25. díl): Roberto, Kekulín a dirigent Houslička **18:35** Zprávy agenta Kixe: Solidarita **18:50** Duchovní krajina Novohradských hor: Cetviny **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** V pohorách po horách: Stoh – Malá Fatra **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Lenošení zlé vždy není **19:45** Přejeme si... **20:05** Jonathan a Ježíš (2. díl) **21:00** Rok v ráji **21:25** Za obzorem: Olympionik Jakub Tomeček **22:00** Terra Santa News: 2. 7. 2025 **22:20** Má vlast: Plumlov **23:35** Poutníci času: S rodinným cirkusem Josef Wertheim **0:00** Lidé z cest: František Černín **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 9. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (16. díl): Práce pro rodiny jako poslání **7:10** Královna a Matka Chorvatů **7:55** Noční univerzita: Pavel Hošek – Chasidská spiritualita a mystika **9:00** Otazníky kolem starých klášterů **10:10** Čičmianské tajemství **10:45** Jonathan a Ježíš (2. díl) **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Harfa Noemova: Má vlast – Z českých luhů a hájů **12:25** Hlubinami vesmíru s manželi Ebrovými: Srážky galaxií a neutrina, 2. díl **13:05** O starých Starých Hamrech **14:00** Za obzorem: Johann Strauss ml. očima publicisty Milana Batora **14:25** V pohorách po horách: Krajinou břidlice – Nizký Jeseník **14:35** Noemova pošta: Červenec 2025 **15:40** ARTBITR – Kulturní magazín: Dokumenty

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV



■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

o Ukrajině na MFFKV **16:00** Bohém s Bohem: Pavel Helan **17:10** Zapomenuté Čako **17:30** Terra Santa News: 9. 7. 2025 [P] **18:00** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **18:05** Příběhy Starého zákona: Izraelité na poušti **18:10** Strýček Emu: Prázdniny **18:25** Můj chrám: Ivo Slavotínec v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku **18:45** Český Těšín, farní kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova: Jubilejní chrámy 2025 **19:00** Mše svatá z Konference Charis: Brno [L] **20:35** Přejeme si... **20:50** Chrámy na Hvězděném poli **21:40** Za obzorem: Johann Strauss ml. očima publicisty Milana Batora **22:05** Gruzie – Chaldejci **22:35** Noční univerzita: Michal Balcar – Poznejte pravdu a pravda vás osvobodí **23:25** První křesťané: Velikáni víry – Svatý Augustin **0:00** Večer chval: Živá modlitba a chvála **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 10. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Orli se vrací **7:35** Flešbky – Godzone podcast: Peter Lipták – Z narkomana hlasatel kráče **8:05** Terra Santa News: 9. 7. 2025 **8:25** Zprávy agenta Kixe: Solidarita **8:40** V pohorách po horách: Plešivec – Brdy **9:00** Když bolí tělo: Chronická onemocnění v neurologii **10:05** Jsem N: Radost **10:20** Otevřené chrámy **10:35** Do varu s Maxem Kašparů: Duchovní a duševní zdraví **10:50** Duchovní krajina Novohradských hor: Svatý kámen **11:15** Kardinálem v srdci papeže **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Benefiční koncert na podporu rekonstrukce a výstavby Centra setkávání Zlámanka: Kroměříž, Arcibiskupské gymnázium **13:30** Příroda kolem nás: Dudek chocholaty. Hana Balašová. **14:00** Za obzorem: Zdravotní klauni, Karel Prais a Jana Vavříčková **14:30** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Řemeslo má zlaté DNA **15:45** Outdoorové videa Štěpána Dvořáka: Slovensko – Vysoké Tatry **16:00** Arménie – Panna Maria, posila naši víru **16:30** Bozkov, kostel Navštívení Panny Marie: Jubilejní chrámy 2025 **16:45** Mše svatá z Konference Charis: Brno [L] **18:20** Dědek a jeho kreslený svět: Umírání zradou **18:35** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **18:40** Příběhy Starého zákona: Dobytí Jericha **18:49** Cirkus Noeland: Roberto, Kekulín, Adam a Eva **19:20** Múzy církevních škol: Cyrilometodějské gymnázium a SOŠPg Brno **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Dobře že to bolí **19:45** Přejeme si... **20:05** Cvrlikání (87. díl): Michal Horák **21:15** Bozkov, kostel Navštívení Panny Marie: Jubilejní chrámy 2025 **21:25** Za obzorem: Zdravotní klauni, Karel Prais a Jana Vavříčková **22:00** Dokořán: S Radkinem Honzákem **22:55** Pod lampou o zázračích fyziky: Nejzajímavější experiment v dějinách **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 11. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (17. díl): Ve zdraví i v nemoci **7:05** Cena Celestýna Opitzce: Brno, sál Konventu Milosrdných bratří **8:30** Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid **9:05** Filipínské Rugby – hra o život **9:50** Setkání: Stanislav Šec – Meditační zahrada v Plzni – Památník

obětem zla **9:55** Bohém s Bohem: Pavel Helan **11:05** Venezuela – Neprošlápaná cesta **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Lidé z cest: Boleslav Vraný **13:05** Majos **13:35** Naděje pro krále nebes **14:05** Za obzorem: Divadlo bratří Formanů **14:35** V pohorách po horách: Babky v Západních Tatrách **14:45** Jak potkávat svět: S básníkem Františkem Novotným a hercem Luďkem Munzarem **16:05** S chutí přes práh: Komunita Blahoslavenství v Dolanech u Olomouce **16:25** Okřídlení sousedé: Obyvatelé půd **16:40** Chlumeck v Luži, poutní chrám Panny Marie Pomocné: Jubilejní chrámy 2025 **17:00** Dětská mše svatá z Konference Charis: Brno [L] **18:00** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **18:05** Příběhy Starého zákona: Samson **18:15** Popelka: Divadlo Víti Marčíka **19:05** Stíny nad Libavou **19:45** Přejeme si... **20:05** Hans Blix, ne bombám **21:30** Za obzorem: Divadlo bratří Formanů **22:05** Quo vadis, Aida? [P] **23:50** Letem jazzem (14. díl): Modální jazz **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 12. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Tygři ještě žijí **7:05** O ptácích a lidech **7:10** Vendelín Javorka: Misie nekončí **7:40** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka **8:10** Dětský folklórní festival Zdola ponickýho mlyna **8:55** Sedmihlásky (71. díl): Za Moravů třešně sú **9:00** Cirkus Noeland (24. díl): Roberto, Kekulín a Bílá paní **9:20** Strýček Emu: Prázdniny **9:40** ARTBITR – Kulturní magazín: Dokumenty o Ukrajině na MFFKV **9:55** V pohorách po horách: Králova studňa – Velká Fatra **10:05** Hans Blix, ne bombám **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Pod lampou o zázračích fyziky: Nejzajímavější experiment v dějinách **14:35** Příroda kolem nás: Cestou. Hranostaj Lasiček, příběhy záchranné stanice. Záchranná stanice Lipec. **15:05** Slovo na neděli: 15. neděle v mezidobí [P] **15:30** Jánošíkove dni v Těchově 2024 [P] **16:30** Nová Paka, klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie: Jubilejní chrámy 2025 **16:45** Mše svatá z Konference Charis: Brno [L] **18:25** První křesťané: Mniši, panny a poustevníci **19:00** Pěšáci víry: Otec Ivan **19:45** Přejeme si... **20:05** Earth: Den na zázračné planetě **21:35** Magazín Mary's Meals **22:00** The Chosen III. (8. díl): Nasycení **23:30** Sicílie, přijetí zraněného lidství **0:05** Iva Bittová, Pavel Fischer, Jakub Jedlínský a Babačka na Folkových prázdninách **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 13. 7. 2025

6:05 Hlaholte Pánu: Živá modlitba a chvála **6:50** Velehradská zastavení: Díl 7. – Cestami ekleumenismu **7:00** Jak potkávat svět: S hudební rodinou Štruncových **8:40** Slovo na neděli: 15. neděle v mezidobí **9:10** Earth: Den na zázračné planetě **10:40** Liběšice u Žatce, kostel Navštívení Panny Marie a sv. Martina: Jubilejní chrámy 2025 [P] **11:00** Mše svatá z Konference Charis: Brno [L] **12:30** Polední modlitba Sv. otce Lva XIV. [P] **12:45** Přejeme si... [P] **13:00** Muzikanti, hrajte: Vracováci **14:15** Za úsvitu vstaneme **15:55** Zprávy agenta Kixe: Komunikace **16:10** Outdoor Films: S mořeplavcem Richardem Konkolským **17:40** Setkání: František Talíř, Dobrá Voda **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Cirkus Noeland (22. díl): Roberto, Kekulín a Vilík Všelák **18:30** Strýček Emu: Rozhledny a vyhlídky **18:40** Klapka: S Arnoštem Lukešem **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen III. (8. díl): Nasycení **21:40** Benefiční koncert pro varhany: Ostrava, katedrála Božského Spasitele **23:10** Dokořán: S Lucií Výbornou **0:05** Polední modlitba Sv. otce Lva XIV. **0:20** Mezi pražci: Červen 2025 **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondělí 14. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (18. díl): Dítě s postižením
7:05 Javoříčko 1945 **7:40** Veselo v Žilinském kraji
8:10 Rok v ráji **8:35** Skleněná múza **9:00** Jánošíkove dni v Terchovej 2024 **9:55** Příroda kolem nás: Bobr, škůdce nebo pomocník. Daněk evropský. **10:11** Dokořán: S Otmarem Olivou **10:56** Duchovní krajina Novohradských hor: Pohorí na Šumavě **11:30** Liběšice u Žatce, kostel Navštívení Panny Marie a sv. Martina: Jubilejní chrámy 2025 **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** První křesťané: Mniši, panny a poustevníci **13:20** Danica a její příběhy **14:00** Za obzorem: Etika v médiích **14:30** V pohorách po horách: Strážov – Strážovské vrchy **14:40** Noční univerzita: Prof. Pavel Kalina, CSc. – Řím – věčné město **16:00** Můj chrám: Novinář Mikuláš Kroupa, ředitel Post Bellum, kostel Nejsvětějšího Salvatora, Praha **16:20** Kostarika: Pura Vida **17:10** Karol Herian – významný odborník a vzácný přítel **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Příběhy Starého zákona: Rút **18:15** Epydemy na Mohelnickém dostavniku **19:00** Dědek a jeho kreslený svět: Nedělejme vlny **19:05** Hřbitov bláznů **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dobro očima zalitým povzdechnutím – DOZP Slatinice **19:45** Přejeme si... **20:05** Bohém s Bohem: Ilona Smejkalová **21:20** ARTBITR – Kulturní magazín: Jasan Zoubek **21:35** Za obzorem: Etika v médiích **22:10** Beatus: Původ Svatojakubské cesty **23:25** Svedectvá života: Sr. Ludovika Cabadařová DKL – Lokka **23:32** Krok do neznáma **23:50** V pohorách po horách: Soutěska Raggschlucht – Vysoké Taury **0:00** Skopje – den díkůvdání **0:25** Malý Cambridge **0:47** Dobro očima zalitým povzdechnutím – DOZP Slatinice **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 15. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Ptáčí světy **7:05** Zachraňme kostely: Kostel sv. Máří Magdalény v Krasíkově **7:25** Věrní kysuckým tradicím **7:46** Petrovice v zátíží osad **8:23** Peter Baco, rozumný zemědělec se srdcem rolníka **9:00** Jak potkávat svět: S Miroslavem Donutílem **10:40** Noční univerzita: Michal Balcar – Poznejte pravdu a pravda vás osvobodí **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Klapka: S Nadiou Kandovou **13:35** V pohorách po horách: Svantovitovy skály – Vsetínské vrchy **13:45** Nová vyhlídka v Oščadnici nad řekou Kysuca **14:00** Za obzorem: Joel Hána, šéfdirigent Police Symphony Orchestra **14:30** Bible v písku: Ester **14:35** Jak potkávat svět: S Irenou Szurmanovou **16:15** Muzikanti, hrajte: Vracovjáči **17:20** Zanzibar – Přijď a uvidíš **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Příběhy Starého zákona: Prorok Samuel **18:10** Cirkus Noeland (22. díl): Roberto, Kekulín a Vilík Všelék **18:35** Zprávy agenta Kixe: Komunikace **18:50** Co pro tebe znamená Campfest **19:10** Zakarpatská Ukrajina **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Svedectvá života: Sr. Margita Grobarčíková DKL – Brno **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku: Letní speciál č. 1 [L] **21:35** Za obzorem: Joel Hána, šéfdirigent Police Symphony Orchestra **22:30** Terra Santa News: 9. 7. 2025 **22:30** Tíha obětí **23:30** Dorothy Dayová – rebelka v ráji **23:58** Venezuela – Neprošlápaná cesta **0:28** Dotyky múzy **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 16. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (19. díl): Péče o prarodiče **7:10** Opru se o florbalovou hůl **7:30** Lípa **7:35** Noční univerzita: Prof. Pavel Kalina, CSc. – Řím – věčné město **9:00** Můj chrám: Kristína Koldinská, právnička a VŠ pedagog,

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV



■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

v kostele sv. Štěpána v Praze **9:25** Bible v písku: Jonáš **9:30** Jánošíkove dni v Terchovej 2024 **10:25** V pohorách po horách: Minčol – Martinské hole **10:35** Svedectvá života: Sr. Božena Remencová DKL – Nitrianske Pravno **10:52** Brána do světa umění: ZUŠ Říčany **11:40** Přejeme si... [P] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Přesah: Život jako radost **13:35** Profesor Otto Wichterle **14:00** Za obzorem: Ladislav Špaček **14:30** Tajemství skla **14:35** Cvrlikání (87. díl): Michal Horák **15:40** Expedice Kola **16:00** Bohém s Bohem: Ilona Smejkalová **17:15** V pohorách po horách: Šostýnské vrchy – Podbeskydská pahorkatina **17:30** Terra Santa News: 16. 7. 2025 [P] **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Příběhy Starého Zákona: Pomazání Davida za krále **18:10** Strýček Emu: Rozhledny a vyhlídky **18:21** Pole milosrdenství **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Fatima – Poslední tajemství **21:30** Za obzorem: Ladislav Špaček **22:05** Noční univerzita: Johanna Šujanová – Porno je lež [P] **23:05** Ažnavěky **23:25** První křesťané: Mniši, panny a poustevníci **0:00** Cestujeme regionem Záhorie **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 17. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Spolu s hady, ještěry a žábami **7:05** Island – Napříč ledovou pustinou **7:35** Zanzibar – Přijď a uvidíš **8:10** Terra Santa News: 16. 7. 2025 **8:30** Zprávy agenta Kixe: Komunikace **8:45** Bible v písku: Svátba v Káně **9:00** Beatus: Původ Svatojakubské cesty **10:15** Mistr houslař z Jestřabí **10:32** Krajina pro motýly **10:49** Vrchol komunismu! **11:07** Tam, kde začínají kořeny **11:25** V pohorách po horách: Ještěd **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Benefiční koncert pro varhany: Ostrava, katedrála Božského Spasitele **14:10** Za obzorem: Ikonopisec Martin Damian a tvorba ikon **14:40** Krajina pro motýly **15:00** Hanácká svajba **16:00** Ženy naší rodiny **16:17** Kazatel tří papežů: Raniero Cantalamessa **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Příběhy Starého zákona: David a Goliáš **18:11** V pohorách po horách: Boubín – Šumava **18:21** Naše Horní Lideč **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Pohádka vs blábol **19:40** 740ročné Poniky **19:45** Přejeme si... **20:05** Cvrlikání: Robert Křesťan & Druhá tráva **21:30** Za obzorem: Ikonopisec Martin Damian a tvorba ikon **22:05** František Derfler u stolu **23:00** Pod lampou o zázračích fyziky: Skládáme se z bezrozměrných bodů? Souvisí to s Jamesem Joycem? Proč drží složený atom pohromadě? **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 18. 7. 2025

6:05 Na pořadu rodina (20. díl): Mladé manželství v dnešní době? **7:05** Můj chrám: Inga Petryčka, podnikatelka a politička, katedrála sv. Klimenta v Praze **7:25** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Folklorní tančírna...Valašsko **8:45** Bible v písku: Ježíš žehná dětem **9:00** Madagaskar **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín: Jasan Zoubek **10:15** Vysočina – odkaz Josefa Jambora **10:55** Karol Herian – významný odborník a vzácný přítel **11:40** Přejeme

si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Daruj písničku: Letní speciál č. 1 **14:30** Za obzorem: Barman Jan Vlasák **15:00** Lendak – tradície pod Tatrami **16:00** Fatima – Poslední tajemství **17:20** Básník oravské přírody Zdeno Horecký **18:00** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **18:05** Příběhy Starého zákona: David a Saul **18:10** Robinson Crusoe: Divadlo Víti Marčíka **19:20** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Hutrya **21:20** V pohorách po horách: Jahňací štít – Vysoké Tatry **21:30** Za obzorem: Barman Jan Vlasák **22:05** Talisk na Folkových prázdninách **22:55** Dobrodružství před kamerou **23:55** Vezmi a čti: Červen 2025 **0:10** Jak tiše večer přichází: Koncert duchovních písní a spirituálů **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 19. 7. 2025

6:05 Výpravy do divočiny: Pod hladinou moří **7:10** Kolumbie – Neboť jsem hladověl **7:40** Tiché hrozby – Bouřlivé počasí **8:10** Sedmihlásky: Keď šebe zašpívam **8:15** Cirkus Noeland (22. díl): Roberto, Kekulín a Vilík Všelék **8:40** Strýček Emu: Rozhledny a vyhlídky **9:00** Santiago Gapp **9:30** Flešbky – Godzone podcast: Martin Mitro – Papeží bych uvařil tofu s chilli **10:00** Když bolí tělo: Nemoci štítné žlázy **11:00** OMG boží talkshow: S Evou Holubovou a Ladislavem Heryánem **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Duchovní menu **12:30** Jsem N: Vytrvalost **12:45** Poutníci času: S Jiřím Grygarem **13:05** Přesah: Se šansonem **14:00** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Pálava – Pavlovské vrchy **14:15** Na Cyrilometodějské stezce: Bunč – Velehrad **14:30** Albánie – Terra Incognita **15:00** K jádru věci: S Alexandrou Alvarovou **16:05** Stvořil Bůh ratolest: Koncert a povídání věnované osobnosti Karla Kryla **17:25** Charita pro Ukrajinu v čase války **18:00** Slovo na neděli: 16. neděle v mezidobí [P] **18:20** První křesťané: Křest Barbarů [P] **18:50** Příroda kolem nás: Volavka popeřlá. Orel mořský. Večere na Travinách. **19:06** Likvidace lepry **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Bible v písku: Nasycení davů **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Nedělejme vlny **19:45** Přejeme si... **20:05** Planeta Česko **21:30** The Elephangelist – Příběh Čecha, který mění osudy zvířat v Africe **22:00** The Chosen IV. (1. díl): Sliby **23:10** Dokořán: S Janem Hřebejkem **0:00** Plody Medžugorje **0:10** Nepřítelem osudu **0:45** Famílie Korbel – Příběh z druhé strany **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 20. 7. 2025

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála **7:05** Slovo na neděli: 16. neděle v mezidobí **7:25** Cvrlikání: Robert Křesťan & Druhá tráva **9:05** Planeta Česko **10:30** Mše svatá z kaple Telepace [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Lva XIV. [L] **12:20** Poutníci času: Se sestrou Marií Goretti Dřímlovou **12:45** Muzikanti, hrajte: Valaška **14:00** Magdaléna, zbavená hanby **15:20** Turiec, region magických vod **15:45** ARTBITR – Kulturní magazín: Jasan Zoubek **16:00** Zprávy agenta Kixe: Lidská důstojnost **16:15** Jak potkávat svět: S Martinem Chodurem **18:00** Sedmihlásky (91. díl): Ej, veru nebudem **18:05** Cirkus Noeland (21. díl): Roberto, Kekulín a pan Čísliko **18:35** Strýček Emu: Zmrzlina **18:46** Dorothy Dayová – rebelka v ráji **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Léčba i naděje v srdci Afriky **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen IV. (1. díl): Sliby **21:15** Koncert pro život II. **22:55** Nebojte se...! Ptejte se kněze **0:00** Polední modlitba Sv. otce Lva XIV. **0:15** Expedice Rembaranka: Lidé doby kamenné **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Liturgická čtení

Neděle 6. 7. – 14. neděle

v mezidobí

1. čt.: Iz 66,10–14c

Ž 66(65),1–3a.4–5.6–7a.16+20

Odp.: 1 (*Jásejte Bohu, všechny země!*)

2. čt.: Gal 6,14–18

Ev.: Lk 10,1–12.17–20

Pondělí 7. 7. – ferie

1. čt.: Gn 28,10–22a

Ž 91(90),1–2.3–4ab.14–15ab

Odp.: srov. 2b (*Bože můj, v tebe doufám.*)

Ev.: Mt 9,18–26

Úterý 8. 7. – ferie

1. čt.: Gn 32,23–33

Ž 17(16),1.2–3.6–7.8+15

Odp.: 15a (*Ve spravedlnosti uzřím, Bože, tvou tvář.*)

Ev.: Mt 9,32–38

Středa 9. 7. – nezávazná

památka sv. Augustina Žao

Ronga a druhů

1. čt.: Gn 41,55–57; 42,5–7a.

17–24a

Ž 33(32),2–3.10–11.18–19

Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)

Ev.: Mt 10,1–7

Čtvrtek 10. 7. – ferie

1. čt.: Gn 44,18–21.23b–29; 45,1–5

Ž 105(104),16–17.18–19.20–21

Odp.: 5a (*Pamatujte na divy, které učinil Hospodin.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Mt 10,7–15

Pátek 11. 7. – svátek

sv. Benedikta

1. čt.: Př 2,1–9

Ž 34(33),2–3.4+6.9+12.14–15

Odp.: 2a (*Ustavičně chci velebit Hospodina.*)

Ev.: Mt 19,27–29

Sobota 12. 7. – nezávazná

sobotní památka Panny Marie

1. čt.: Gn 49,29–32; 50,15–26a

(hebr. 49,29–33; 50,15–25)

Ž 105(104),1–2.3–4.6–7

Odp.: srov. Ž 69(68),33

(*Hleďte Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)

Ev.: Mt 10,24–33



Programové tipy TV LUX od 7. 7. 2025 do 13. 7. 2025

ZMENA PROGRAMU VYHRAZENA. Viac informácií na www.tvlux.sk

Pondelok 7. 7. o 18:00 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Genezaretské jazero)

Genezaretské jazero sa spája so životom Pána Ježiša Krista. Dnes sa tu nachádza množstvo archeologických nálezísk, ktoré svedčia o význame tohto miesta už od začiatku nášho letopočtu.

Utorok 8. 7. o 17:10 hod.: Kulmenie (Jana z Arku v divadle)

Život svätcov inšpiroval mnohých umelcov a dramatikov k napísaniu divadelných hier. Medzi mnohými menovanými má však na javiskách svoje špecifické miesto svätica, ktorú nazývajú najkrajšou čistou vôňou Francúzska. Svätá Jana z Arku.

Streda 9. 7. o 16:30 hod.: Duchovná poradňa 21

V 3. časti sa zaoberá o. Ján otázkou obnovy v misionárskej transformácii Cirkvi. Povzbudzuje nás, aby sme všetci boli citliví láskou, otvorenosťou a milosrdenstvom voči svetu a okoliu, v ktorom žijeme.

Štvrtok 10. 7. o 16:55 hod.: Duša

Divák sa spolu s hlavnými postavami ocitne v pohrebniectve, ktoré riadi chladný majiteľ Laco. Do tohto prostredia prichádza Helga s túžbou vyrovnať sa so smrťou svojej sestry.

Piatok 11. 7. o 20:30 hod.: BIBLIA: Jeremiáš

Prorok Jeremiáš opúšťa svoju rodinu, aby v Jeruzaleme oznámil Boží odkaz. Nikto mu neverí a pokladajú ho za zradcu. On však pokračuje vo svojom poslaní. Nakoniec Babylončania skutočne napadnú krajinu a zničia Jeruzalem.

Sobota 12. 7. o 20:30 hod.: Tomáš Morus

Muž do každého počasia s Paulom Scofieldom v úlohe sira Thomasa Mora, uznávaného anglického politika, ktorého neoblomné odmietanie manželstva kráľa Henricha VIII. s Annou Boleynovou stálo hlavu.

Nedeľa 13. 7. o 11:00 hod.: Svätá omša z Hronského Beňadika

Priamy prenos svätej omše pri príležitosti 950. výročia založenia Benediktínskeho opátstva.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

5. – 12. ČERVENCE 2025

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 6. 7.	PO 7. 7.	ÚT 8. 7.	ST 9. 7.	ČT 10. 7.	PÁ 11. 7.	SO 12. 7.
Antifona	919 1029	934 1045	949 1061	964 1077	980 1096	1754 1975	1666 1883
Žalm	784 883	783 881	783 881	784 883	784 883	783 881	783 881
Ranní chvály:							
Hymnus	920 1029	935 1045	949 1062	964 1078	981 1096	1426 1602	1666 1883
Antifony	920 1030	935 1046	950 1062	965 1079	981 1097	1756 1976	1014 1132
Žalmy	921 1030	936 1046	950 1063	965 1079	981 1097	813 914	1014 1132
Krátké čtení a zpěv	923 1033	938 1049	953 1066	969 1083	985 1101	1756 1977	1668 1885
Antifona k Zach. kantiku	703 793	939 1050	953 1066	969 1083	985 1101	1427 1603	1669 1886
Prosby	924 1034	939 1050	953 1066	969 1084	985 1101	1757 1977	1655 1886
Závěrečná modlitba	703 794	939 1050	954 1067	970 1601	986 1102	1427 1603	1656 1888
Modlitba během dne:							
Hymnus	925 1035	940 1051	954 1067	970 1085	986 1103	792 890	1018 1137
Antifony	925 1036	940 1051	955 1068	971 1085	987 1103	1004 1121	1019 1138
Žalmy	926 1036	940 1052	955 1068	971 1085	987 1103	1004 1121	1019 1138
Krátké čtení	927 1038	943 1054	957 1070	973 1088	989 1106	1759 1979	1021 1141
Závěrečná modlitba	703 794	943 1054	957 1071	973 1088	990 1106	1427 1603	1022 1141
Nešpory:							
SO 5. 7.							
Hymnus	1423 1598	929 1039	944 1056	959 1072	975 1090	991 1108	1426 1602
Antifony	1424 1599	929 1040	945 1057	960 1073	976 1091	992 1109	1761 1981
Žalmy	1729 1947	930 1040	945 1057	960 1073	976 1091	992 1109	1761 1982
Kr. čtení a zpěv	1424 1599	933 1043	947 1060	962 1076	979 1094	995 1112	1763 1983
Ant. ke kant. P. M.	1424 1599	704 794	948 1060	962 1076	979 1094	995 1112	1427 1603
Prosby	1425 1600	933 1044	948 1060	963 1076	979 1095	995 1112	1764 1984
Záv. modlitba	1422 1597	703 794	948 1061	963 1077	980 1601	996 1113	1427 1603
Kompletář:	1242 1379	1242 1379	1247 1384	1250 1387	1254 1391	1257 1395	1260 1398

Pondelok 14. 7. o 17:00 hod.: Suseda

Pani Zlatica, bývalá učiteľka, je zvedavá a klebetná obyvateľka, ktorá si v pokoji chceta vychutnať svoj narodeninový deň pri obľúbenej televíznej relácii.

Utorok 15. 7. o 20:25 hod.: Zlatá niť viery na Britských ostrovoch

Trojdielna dokudráma približuje dejiny katolíckej cirkvi vo Walese, kam prišli prví kresťania s rímskou armádou už v 2. storočí po Kr. Priniesli vieru, ktorú nezničilo prenasledovanie, diskriminácia ani novodobý materializmus či relativizmus.

Streda 16. 7. o 17:00 hod.: Eucharistické zázraky

Relácia venovaná všetkým eucharistickým zázrakom zachyteným v diele bl. Carla Acutis.

Štvrtok 17. 7. o 13:05 hod.: Krížové výpravy

Aké boli príčiny a motivácie prvej krížovej výpravy, ktorú pôvodne nazývali ozbrojenou púťou?

Piatok 18. 7. o 20:30 hod.: BIBLIA / Ester

Kráľovstvo perzského kráľa Achašveróše siaha od Indie až po Egypt. Na oslavu víťazstva usporadúva panovník pre ľudí zo Susan veľkolepú oslavu. Všetkým chce ukázať moc a bohatstvo aj nádhernú manželku, kráľovnú Vašti.

Sobota 19. 7. o 21:00 hod.: Listy otcovi Jakubovi

Listy otcovi Jakubovi je hlboký príbeh o odpustení, priateľstve, ťažkostiach v starobe, ale predovšetkým o nesmiernej milosti vykúpenia.

Nedeľa 20. 7. o 10:00 hod.: Slávnostná svätá omša z Gaboltova

Priamy prenos svätej omše, celebruje Mons. Tomáš Galis, žilinský biskup.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

12. – 19. ČERVENCE 2025

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 13. 7.		PO 14. 7.		ÚT 15. 7.		ST 16. 7.		ČT 17. 7.		PÁ 18. 7.		SO 19. 7.	
Antifona	1028	1148	1044	1164	1734	1953	1075	1197	1091	1214	1106	1230	1666	1883
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	785	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1734	1953	1076	1197	1091	1214	1107	1231	1666	1883
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1123	1248
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	1124	1249
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1735	1954	1079	1201	1095	1218	1111	1235	1668	1885
Antifona k Zach. kantiku	704	795	1429	1605	1735	1954	1431	1607	1432	1609	1111	1235	1669	1886
Prosby	1033	1153	1049	1169	1724	1943	1080	1202	1095	1219	1111	1236	1655	1886
Závěrečná modlitba	704	795	1429	1605	1430	1607	1431	1607	1432	1609	1112	1236	1656	1888
Modlitba během dne:														
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	1112	1237	1127	1253
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1128	1253
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1115	1240	1130	1256
Závěrečná modlitba	704	795	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1116	1240	1131	1256
Nešpory:														
SO 12. 7.														
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1736	1955	1085	1208	1101	1225	1117	1258
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1259
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1259
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1737	1956	1089	1212	1105	1229	1120	1261
Ant. ke kant. P. M.	704	794	705	795	1429	1605	1737	1956	1431	1608	1432	1609	1121	1246
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1731	1950	1090	1212	1105	1229	1121	1246
Záv. modlitba	704	795	704	795	1429	1605	1430	1607	1431	1607	1432	1609	1122	1247
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 13. 7. – 15. neděle

v mezidobí

1. čt.: Dt 30,10–14

Ž 69(68),14+17.30–31.36ab+37

Odp.: srov. 33 (*Hleďte, ubožáci, Hospodina a pookřejte v srdci.*)

2. čt.: Kol 1,15–20

Ev.: Lk 10,25–37

Pondělí 14. 7. – nezávazná

památka bl. Hroznaty nebo

sv. Kamila de Lellis (v plzeňské

diecézi: svátek bl. Hroznaty)

1. čt.: Ex 1,8–14.22

Ž 124(123),1–3.4–6.7–8

Odp.: 8a (*Naše pomoc je ve jménu Páně.*)

Ev.: Mt 10,34–11,1

Úterý 15. 7. – památka

sv. Bonaventury

1. čt.: Ex 2,1–15a

Ž 69(68),3.14.30–31.33–34

Odp.: srov. 33 (*Hleďte Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)

Ev.: Mt 11,20–24

Středa 16. 7. – nezávazná

památka Panny Marie Karmelské

(v ostravsko-opavské diecézi:

svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Ex 3,1–6.9–12

Ž 103(102),1–2.3–4.6–7

Odp.: 8a (*Hospodin je milosrdný a milostivý.*)

Ev.: Mt 11,25–27

Čtvrtek 17. 7. – nezávazná

památka bl. Česlava a sv. Hyacinta

1. čt.: Ex 3,13–20

Ž 105(104),1+5.8–9.24–25.26–27

Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Mt 11,28–30

Pátek 18. 7. – ferie

1. čt.: Ex 11,10–12,14

Ž 116B(115),12–13.15–16bc.17–18

Odp.: 13 (*Vezmu kalich spásy a budu vyzvat jméno Hospodinovo.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Mt 12,1–8

Sobota 19. 7. – nezávazná sobotní

památka Panny Marie

1. čt.: Ex 12,37–42

Ž 136(135),1+23–24.10–12.13–15

Odp.: ... jeho milosrdenství trvá navěky.

Ev.: Mt 12,14–21

INSPIRACE PRO DNY VŠEDNÍ I SVÁTEČNÍ



HUMOR JAKO LÉK ANEB MÁLO ZBOŽNÁ PŘÁNÍ

Pavel Konzbul • Předmluva Daniel Janáček, opat strahovského kláštera v Praze

Brněnský biskup ve své knížce uvádí pozitivní, projasňující, očištné a léčebné účinky humoru. Osvětluje rovněž skutečnost, že humor v nás může vytvářet láskyplný postoj k sobě i k druhým, postoj radosti a pokory. Činí člověka schopným transcendence. Ani biblickému člověku nebyl humor cizí. Je znám také specifický humor židovský, pouštních otců, řádový, svatých, papežů, ale také anglický či černý humor...

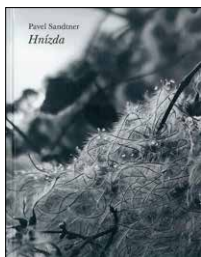
Cesta • Brož., 115x160 mm, 84 stran, 119 Kč

HNÍZDA

Pavel Sandtner

Soubor působivých černobílých fotografií z dílny katolického kněze. Spolu s krátkými popisky tvoří velice inspirativní celek k zamyšlení pro dny všední i sváteční.

*Stará škola v Borovanech
Váz., 155x195 mm, křídový papír,
142 stran, 300 Kč*



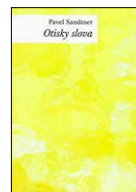
OTISKY SLOVA

Pavel Sandtner

Sbírka promluv psaných původně pro *Katolický týdeník* na podzim roku 2024 a na jaře roku 2025, doplněná o starší texty z let 2023–2024. Na počátku bylo Slovo. Člověk byl přizván,

aby svět utvářel a vyslovil spolu s Bohem. Měl pojmenovat všechny živé tvory, protože slovem všechno začíná. Vyvoláváme svět z nicoty spolu s Bohem a slovo se pak stává tělem. Předložené texty jsou inspirací pro naslouchání Božímu slovu, na nějž teprve mohou lidská slova navázat.

*Stará škola v Borovanech
Brož., 117x165 mm, 120 stran, 200 Kč*



KALENDÁŘE NA ROK 2026

KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Nástěnný měsíční kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2026 a s různými vyobrazeními Panny Marie.



*Sypták
Brož., 165x235 mm,
křídový papír, 89 Kč*



KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Ilustrace Miroslav Lechan

Nástěnný měsíční kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2026.

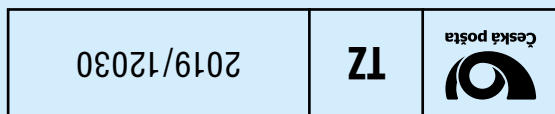


*ZAEX - Náboženská literatura
Brož., 165x235 mm,
křídový papír, 89 Kč*



Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.



Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc